

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, Н. Тарасенко, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2004@ukr.net , www.nbu.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 66
(4 вересня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	26
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	33
ПОЛІТИКА	47
ЕКОНОМІКА	57
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	60

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Зустріч Президента України П. Порошенка з Генеральним секретарем Ради Європи Т. Ягландом

Під час зустрічі в Києві Президент України ознайомив Генерального секретаря РЄ з останнім розвитком подій на Донбасі. За словами П. Порошенка, є численні докази участі у військових діях у Донецькій і Луганській областях військовослужбовців регулярних російських військ. «Усе це говорить про пряму військову агресію», – заявив український Президент. Глава держави підкреслив критичну важливість позиції Ради Європи в засудженні російської агресії.

П. Порошенко акцентував увагу Т. Ягланда на тому, що є численні докази застосування тортур до затриманих бойовиками мирних громадян і полонених військовослужбовців.

Глава держави підкреслив, що існує проблема українців, які були захоплені на українській території та згодом опинилися у в'язницях Росії. Він закликав Т. Ягланда зробити все для визволення української льотчиці Н. Савченко.

П. Порошенко наголосив на важливості координації дій з Радою Європи задля вирішення складної ситуації, у якій опинилася Україна. Зокрема, Президент закликав Раду Європи долучитися до гуманітарної допомоги окупованим територіям, а також вимушеним переселенцям.

Крім того, глава держави поінформував про призначення на 26 жовтня позачергових парламентських виборів. П. Порошенко запросив спостерігачів від Парламентської асамблеї Ради Європи й запевнив у прозорості виборчого процесу в Україні.

Генеральний секретар РЄ назвав те, що відбувається сьогодні в Донецькій, Луганській областях і в Автономній Республіці Крим, «трагедією» і висловив свою повну солідарність з українським народом. «Це також є трагедією для європейських інституцій, які, власне, були й засновані одразу після Другої світової війни для того, щоб запобігти війні в Європі. Для нас є великим викликом, як протидіяти цій ситуації», – заявив Т. Ягланд.

Генеральний секретар РЄ наголосив на важливості вирішення гуманітарних проблем, що виникли в Донецькій, Луганській областях і в Кримській автономії. Він має намір обговорити, як інструментарій Ради Європи може бути використаний для допомоги Україні в ситуації, що склалася, зокрема в питанні дотримання прав громадян, а також в економічній сфері. Крім того, Т. Ягланд зазначив, що Рада Європи підтримує Україну на шляху структурних реформ, які почали впроваджуватися попри складну ситуацію, у якій сьогодні перебуває країна (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2014. – 2.09).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк представив План дій «Відновлення України»

3 вересня на засіданні уряду, представляючи План дій «Відновлення України», Прем'єр-міністр України А. Яценюк, зокрема, заявив: «Війна закінчиться. Після війни завжди настає мир. Мир, за який нам потрібно боротися і який нам потрібно вибороти. І ми вже зараз повинні думати, що треба робити в країні, коли буде досягнуто цей мир, коли буде зупинена агресія».

Він зазначив, що не треба «придумувати велосипед і тим більше займатися реформістським популізмом». «План реформи країни готували сім років. Його підписав Президент і Прем'єр-міністр. Цей план реформи країни – Угода про асоціацію між Україною і Європейським Союзом. Більш об'ємного і змістовного документа ніхто не придумає».

Щодо тактичних кроків, підкреслив А. Яценюк, уряд України поставив «кілька короткотермінових цілей для держави, невідкладних і негайних, які потрібні для країни і для того, щоб стабілізувати ситуацію. Перша ціль, за словами глави уряду, – зупинити російську військову агресію і відновити суверенітет України. Друга – виконати Угоду з Європейським Союзом і ввести безвізовий режим між Україною та ЄС». Третя – «після завершення війни – реабілітація і допомога учасникам АТО і відновлення Донбасу, на що підуть мільярди доларів і роки», сказав глава уряду. Також серед пунктів плану відновлення країни – децентралізація влади, нова система оподаткування, «удар по корупції і виграш війни з корупцією».

Ще один пункт плану відновлення країни, за словами А. Яценюка, – «пройти зиму»: «Перезимувати з газом, з електроенергією, з харчуванням, теплом, водою».

А. Яценюк підкреслив, що першою метою плану є подолання російської агресії. «На Сході (України) іде війна. Вона не є внутрішнім конфліктом України, вона розпочата і продовжується російським режимом. Спочатку Росія анексувала Крим, потім вона пішла далі і ввела свої регулярні війська на територію Східної України.

Збройних сил, коли уряд прийшов до влади, не було як таких – ні регулярних військ, ні боездатної техніки, ні Національної гвардії. За ці шість місяців ми відновили боездатність української армії, створили Національну гвардію, втричі підняли фінансування, збільшили грошове забезпечення. І вся українська економіка сьогодні працює на армію, техніку, озброєння і на боротьбу з російськими бандитами і терористами», – сказав глава уряду.

Він нагадав, що українська сторона подала проти Російської Федерації позови, у тому числі до Європейського суду з прав людини. Загальна сума збитків, тільки за попередніми даними, становить понад 1 трлн грн. «Ми розпочали процедуру притягнення Росії до відповідальності в Міжнародному суді ООН за порушення Конвенції про боротьбу з тероризмом. Росія є державою-терористом, державою-агресором і буде нести відповідальність відповідно до норм міжнародного права».

А. Яценюк наголосив, що Україні потрібна нова оборонна доктрина «з чітким визначенням, хто агресор і хто є загрозою»: «У новій оборонній доктрині Росія повинна бути визнана як держава-агресор, основна і єдина держава, яка загрожує територіальній цілісності і національній безпеці України».

Мільярди, які ми відправляємо на армію, повинні оснастити армію новою технікою і повинні нарешті використовуватися оборонним відомством якомога швидше.

Ми розпочинаємо проект “Стіна” – будівництво реального державного кордону між Україною і Російською Федерацією».

А. Яценюк також нагадав, що уряд України схвалив законопроект про скасування позаблокового статусу України та відновлення курсу на євроатлантичну інтеграцію: «Цей закон повинен бути прийнятий парламентом».

Крім того, план передбачає запровадження санкцій проти російських громадян і підприємств, які підтримують агресію Росії проти України. А. Яценюк нагадав, що уряд схвалив законопроект про санкції, і цей проект закону був ухвалений парламентом: «Зараз необхідне підписання цього закону і прийняття рішення про запровадження санкцій проти Росії».

План відновлення країни передбачає також подання нових позовів проти Російської Федерації «як держави-агресора з відшкодуванням всієї шкоди, яку Росія нанесла Українській державі».

Напередодні саміту НАТО 4 вересня А. Яценюк окремо наголосив, що мета України – «отримання спеціального статусу між Україною і НАТО»: «Вважаємо, що НАТО має надати Україні спеціальний статус особливого партнера номер один. Сполучені Штати Америки, сподіваємось, нададуть статус ключового союзника США».

А. Яценюк зазначив, що найбільш правильним було б «прийняття рішення про членство України в НАТО, яке, зрозуміло, буде не просто проходити, в першу чергу серед країн-членів Альянсу».

Також План дій «Відновлення України» передбачає реабілітацію учасників АТО, допомогу сім'ям військовослужбовців і відновлення Донбасу.

Глава уряду нагадав, що Кабінет Міністрів прийняв рішення про створення Державної служби у справах учасників і ветеранів АТО, вивчивши досвід США: «Держава повинна реально піклуватися про учасників антитерористичної операції і про ті сім'ї, які втратили батьків, чоловіків, які втратили годувальників».

Уряд України, підкреслив А. Яценюк, виділяє кошти сім'ям загиблих і розпочав програму щодо забезпечення житлом сімей, які втратили годувальника внаслідок проведення антитерористичної операції. На цю програму, за його словами, уряд України вже виділив 102 млн грн: «І кожен раз ми додатково виділяємо кошти».

Він наголосив, що необхідно забезпечити реабілітацію учасників антитерористичної операції, надання соціальної і психологічної допомоги,

протезування і медичну допомогу, у тому числі за кордоном. У цьому, за словами А. Яценюка, уряд очікує фінансову й технічну допомогу західних партнерів. Він повідомив, що з цього питання було проведено «десятки переговорів», зокрема А. Яценюк провів розмову з новообраним головою Ради Європейського Союзу Д. Туском: «Польща готова надавати медичну допомогу, як і багато інших країн Заходу».

Що стосується плану з відновлення Донбасу, А. Яценюк підкреслив: «Відновимо мир. Ті, хто переселилися в інші території України, будуть повертатися на Донбас, і уряд запроваджує адресну державну допомогу для тих, хто повертається в свої домівки».

Уряд також проводить роботу з інвентаризації збитків і руйнувань, які є на сьогодні на Донбасі: «Ми їх зараз не можемо визначити – тільки з фотографій із супутників. І якщо два місяці тому, коли ми звільняли Слов'янськ, наші оцінки були 8 млрд грн, сьогодні можу заявити, що тепер це мільярди доларів зруйнованої інфраструктури».

А. Яценюк повідомив, що Європейський Союз і західні партнери направляють до України спеціальну місію для інвентаризації і оцінки збитків.

Глава уряду також нагадав, що в листопаді буде проведена міжнародна донорська конференція, мета якої – залучення коштів на відбудову Донбасу.

Крім того, План дій «Відновлення України» передбачає виконання Угоди про асоціацію з ЄС та отримання безвізового режиму з Європейським Союзом.

А. Яценюк підкреслив, що Росія «робила і буде робити все», щоб зірвати виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: «Для Росії це не економічний, а політичний аспект, адже жодних економічних збитків для Росії не було, немає і не буде. А політично вони усвідомлюють, що підписання і ратифікація Угоди є повною втратою впливу Російської Федерації на Україну».

Він нагадав, що після підписання політичної частини Угоди з ЄС Європейський Союз відкрив свій ринок навіть без відкриття ринку в зворотному напрямі Україною. Завдяки цьому почалася диверсифікація експорту: «Ми збільшили обсяги експорту до ЄС на 1,3 млрд дол. США і одночасно зменшили нашу торгівлю з Росією на 2,5 млрд».

Залежність від Росії все менша, менша і менша. Цього не треба боятися. Цей виклик, навпаки, можливість. Можливість переорієнтувати економіку, енергетику і взагалі переорієнтувати країну із залежності на Росію на незалежність разом із Європейським Союзом».

Для того щоб імплементувати Угоду з ЄС, за словами глави уряду, необхідно реформувати державний апарат. Він нагадав, що відбувся перший етап формування в уряді державної структури щодо імплементативної Угоди з ЄС, зокрема призначено заступників міністрів з євроінтеграції, створено урядовий офіс з питань європейської інтеграції, затверджена його структура.

Тепер необхідно ратифікувати Угоду з ЄС: «Ми очікуємо, коли парламент ратифікує Угоду з Європейським Союзом, – сказав глава уряду. – Весь державний апарат повинен бути спрямований на одне – європейські

реформи».

А. Яценюк повідомив, що у вересні Кабінет Міністрів затвердить Національний план імплементації Угоди: «Це покроковий план – коли і який закон чи постанову вносити, приймати, яку регуляцію, який наказ відповідного міністерства. Тобто це конкретний план дій по виконанню стратегічного плану реформ.

До кінця року ми повинні створити спільні органи співпраці з Європейським Союзом. Це робочі органи на рівні урядів України і Європейської комісії, а також на рівні міністерств і, відповідно, європейських комісарів, як передбачено Угодою».

Крім того, наголосив А. Яценюк, необхідно розпочати виготовлення біометричних паспортів для безвізових поїздок українських громадян до країн ЄС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 3.09*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

«Формула миру» для України: політичні та військові складові

Питання, як припинити війну на Сході України та яким чином реагувати на порушення Москвою кордонів незалежної держави, викликають нині гострі дискусії серед політиків й експертів не лише в Україні, а й за її межами. Пошуки шляхів припинення конфлікту «відбуваються» переважно в дипломатичній та економічній площині, хоча дедалі очевидніша відсутність результативності таких зусиль схиляє багатьох експертів до думки про необхідність надання Україні прямої військової допомоги. Утім навіть попри те, що ситуація постійно погіршується, а конфлікт в Україні дедалі частіше називають війною, сторони протистояння досі закликають до вирішення конфлікту за столом переговорів.

Чергова спроба врегулювати збройний конфлікт на Донбасі відбулася 26 серпня в Мінську за участі президентів України та Росії П. Порошенка і В. Путіна, а також представників ЄС, лідерів Білорусі та Казахстану.

Утім ще напередодні цієї зустрічі експерти не надто оптимістично оцінювали її майбутні результати. «Ніякого оптимізму на цей рахунок у мене немає. З боку України є тільки один вихід – швидше й успішно закінчити антитерористичну операцію, очистити Україну від цих збройних формувань. З боку Росії взагалі немає ніяких пропозицій і ніякого гарного виходу. Євросоюз в особі К. Ештон – це тільки посередник. Ну, і два статисти – Назарбаєв і Лукашенко», – проаналізував ситуацію мінський політолог В. Мацкевич.

Український політолог О. Гарань теж не очікував радикальних рішень. «У кращому випадку зустріч може стати початком реального переговорного процесу. У гіршому – не дасть абсолютно ніяких результатів. В. Путін буде використовувати факт зустрічі як камуфляж – мовляв, я ж намагаюся домовлятися. Але російський президент вже зараз дуже сильно програє іміджево, бо Україна показує свою готовність до переговорів, до миролюбства – і всьому світу зрозуміло, хто є агресором» (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/26550395.html>).

«Тут ні в кого немає ілюзій. Усі впевнені, що переговори носитимуть символічний характер. П. Порошенко йде на них, швидше, під тиском Заходу, ніж громадян України, які відчують великий скептицизм щодо готовності Путіна виконувати свої обіцянки, навіть якщо такі матимуть місце», – заявив Російській службі Бі-бі-сі кийвський політолог С. Таран (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/08/140822_putin_poroshenko_preview_yg.shtml).

Російський політолог С. Белковський акцентував увагу на концептуальні розбіжності В. Путіна не лише з Президентом України П. Порошенком, а й із Євросоюзом і США, які не погоджуються з його бажанням вирішувати майбутнє України. «Путін абсолютно очевидно взяв курс на знищення України, як шляхом ескалації військового конфлікту і все більшої підтримки сепаратистів в Донецькій і Луганській регіонах, так і шляхом створення Україні додаткових економічних труднощів. Він вважає, що сукупні проблеми, з якими зіткнеться Україна до зими або до весни, так чи інакше змусять Київ піти на переговори на путінських умовах. Хоча ці переговори будуть вестися не напряму з П. Порошенко, а, у розумінні Путіна, із західними лідерами, які повинні дати певні гарантії за Київ», – зазначив С. Белковський.

Фактично нівелювали шанси на успіх переговорів абсолютно різні підходи українського та російського президентів навіть до того, що саме повинно обговорюватися в Мінську. Так, В. Путін у своїй заяві повністю сконцентрувався на економічних питаннях – передусім на наслідках зближення України і ЄС для країн-членів Митного союзу. Ситуації на Донбасі в промові російського лідера було присвячено всього одне речення, у якому він, по суті, не сказав нічого нового: ескалація силового сценарію кризи не вирішить, а мирний діалог Києву потрібно вести з представниками східних регіонів.

Натомість П. Порошенко ще перед початком зустрічі наголосив, що в Мінську пріоритетним порівняно з економічними та енергетичними переговорами для нього буде питання стабілізації ситуації на Донбасі. «Сьогодні в Мінську, безсумнівно, вирішується доля світу і доля Європи. Саме так я оцінюю потенціал нашої зустрічі. Ми повинні разом знайти єдино правильне рішення, від якого залежить мир на континенті», – заявив він.

Прямих докорів на адресу Росії П. Порошенко не виголошував, хоча напередодні саміту користувачі соцмереж закликали Президента України привезти до Мінська полонених російських десантників і показово передати

їх В. Путіну. Аж до такого кроку він не вдався, однак кілька пасажів з промови П. Порошенка виглядали зовсім недвозначно. У будь-якому разі погляд Президента України в бік В. Путіна при словах про те, що ніхто не хоче нових жертв ані «серед громадян ані України, ані власної держави», був дуже промовистим. Кому адресувалися слова про те, що «всі гравці, втягнуті в ситуацію, хотіли б вийти з неї гідно» і що Україна готова обговорювати «різні варіанти, які забезпечать таку стратегію виходу», теж здогадатися було нескладно.

Під час свого виступу П. Порошенко висловив переконання, що ніхто з учасників зустрічі не ставить під сумнів незалежність України й право її народу самостійно визначати своє сьогодення й майбутнє. «Ми нікому не нав'язуємо і не хочемо, щоб хтось нав'язував нам форму внутрішнього устрою або інтеграційного напрямку зовнішнього розвитку. Український народ зробив свій вибір на користь унітарної, демократичної, європейської держави, – підкреслив він. – Україна є відповідальним членом міжнародного співтовариства і вимагає поваги до свого суверенітету, територіальної цілісності і кордонів відповідно до загальноприйнятих норм міжнародного права».

Водночас П. Порошенко підкреслив, що мета його візиту до Мінська – зробити все можливе, щоб припинити кровопролиття й дати можливість почати складний процес пошуку політичного компромісу.

Президент П. Порошенко закликав Росію, Білорусь і Казахстан підтримати його мирний план з урегулювання ситуації на Донбасі. «Я переконаний, що цей план і на сьогодні є актуальним, єдино можливим інструментом припинення кровопролиття й забезпечення постконфліктної реконструкції Донбасу. З огляду на це я закликаю всіх учасників сьогоднішньої зустрічі розглянути й за можливості взяти цей план за основу для врегулювання ситуації на Донбасі», – заявив Президент (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/26/7035848/>; <http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/26/7035847/>).

У Мінську відбулася також розмова тет-а-тет між лідерами України й Росії, від якої очікували зрушень у процесі досягнення миру. Зустріч П. Порошенка і В. Путіна тривала близько двох годин. Однак спільного виходу до преси за її підсумками не відбулося – сторони не досягли компромісу. Більше того, за повідомленнями українських журналістів, які працювали в Мінську, їм навіть не дозволили зняти заяву В. Путіна. На цьому тлі зовсім не виглядало дивним, що П. Порошенко підбив підсумок мінських переговорів лише для українських журналістів і до того ж на українській території – у приміщенні Посольства.

Зустрічі в Мінську привели до певних результатів, заявив Президент України (<http://www.president.gov.ua/news/31092.html>). Зокрема, обговорювалося ключове питання – закриття українсько-російських кордонів для унеможливлення переміщення техніки, найманців і боєприпасів. Наголошувалося на важливості консультацій прикордонників для реалізації цього завдання.

П. Порошенко повідомив, що за результатами переговорів мають розпочатися консультації між начальниками генеральних штабів. «Ми домовилися, що через тристоронню контактну групу проведемо консультації для того, щоб якнайшвидше перейти на режим двостороннього припинення вогню, контроль за яким буде здійснюватися представниками моніторингової місії ОБСЄ», – поінформував він.

За словами Президента, сторони погодилися з необхідністю активізації діяльності тристоронньої контактної групи. П. Порошенко акцентував на тому, що під час усіх зустрічей у Мінську йшлося про імплементацію Мирного плану Президента України з урегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях. «Ми наполягли на тому, щоб у першу чергу було досягнуто домовленість про забезпечення свободи для українських громадян, які незаконно утримуються, – повідомив Президент. – Логіка мирного плану врешті-решт була підтримана всіма без винятку главами держав».

У контексті обговорення імплементації Угоди між Україною та ЄС щодо зони вільної торгівлі було домовлено про початок консультацій на рівні експертів, які забезпечать мінімізацію наслідків імплементації цієї Угоди для країн-сусідів.

П. Порошенко повідомив, що 6 вересня відбудуться переговори з енергетичних питань за участі міністрів палива й енергетики України, Росії та Європейського Союзу.

Президент Росії В. Путін після завершення зустрічі повідомив, що політики «предметно» не обговорювали умови припинення вогню на Сході України. Російський президент наголосив, що мирний процес є «справою самої України, Донецька, Луганська», однак Росія, з його слів, може сприяти забезпеченню припинення вогню.

Президент Росії прокоментував інцидент з російськими десантниками, затриманими в Україні. За його словами, вони патрулювали кордон і могли опинитися на українській території. При цьому він зазначив, що й на російській стороні раніше виявлялися українські військові: не п'ять-десять осіб, а десятки.

Крім того, наголосив президент РФ, сторони досягли певних домовленостей щодо гуманітарної допомоги східним регіонам. Також, за словами В. Путіна, сторони погодилися відновити діалог щодо газу.

Насамкінець В. Путін зауважив, що в Росії та України залишається «ще багато відкритих питань», у вирішенні яких, з його слів, зацікавлені обидві країни і їхні європейські партнери (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/27/7035880/>; <http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/27/7035877/>; http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/08/140826_poroshenko_minsk_talks_dk.shtml).

Отже, як і прогнозували експерти, у Мінську президенти України й Росії не знайшли спільної мови. Єдиним вагомим результатом саміту в Мінську спостерігачі визнали сам факт зустрічі П. Порошенка і В. Путіна та домовленість про те, що вона буде не останньою.

Однак сподівання на продовження діалогу були відкинуті вже наступного дня. 27 серпня після обстрілу Збройних сил України з території РФ та атаки двома колонами військової техніки РФ російські війська ввійшли в м. Новоазовськ Донецької області та ряд населених пунктів Новоазовського, Старобешівського, Амвросіївського району. ЗМІ назвали це відкриттям «нового фронту» на Південному сході України. У РНБО також заявили про те, що терористи та російські військові збираються в потужне угруповання для проведення наступу в напрямку Шахтарськ – Іловайськ.

У зв'язку з прямою військовою агресією РФ проти України Президент України П. Порошенко 28 серпня скасував візит до Туреччини. У відеозверненні, яке записали на злітній смузі в «Борисполі», П. Порошенко заявив, що «фактично відбулося введення російських військ в Україну». У зв'язку з різким загостренням ситуації в Донецькій області Президент скликав екстрене засідання Ради національної безпеки і оборони. Відкриваючи засідання Ради нацбезпеки та оборони 28 серпня, Президент П. Порошенко висловив переконання, що Україна здатна дати відповідь на загрозу військової агресії з боку Росії. «Ми здатні самі себе захистити. Так, нам потрібна сучасна високотехнологічна зброя, нам потрібні засоби розвідки. І ці переговори на сьогодні вже завершені, і я впевнений, що зараз у нас ситуація в цьому буде істотно поліпшуватися», – зазначив глава держави.

Він закликав українців до спокою, єдності та солідарності. «Військові дії відбуваються у Донецькій і Луганській областях. Але вони означають не тільки звільнення Донбасу, а й захист всієї України. Зараз, у ці дні і в ці години відбувається справжня боротьба за справжню незалежність нашої держави», – підкреслив П. Порошенко.

За результатами екстреного засідання РНБО міністр закордонних справ України П. Клімкін звернувся до держав, що підписали Будапештський меморандум 1994 р., стосовно проведення консультацій щодо ситуації, що склалася в Донецькій і Луганській областях. Також Україна звернулася за допомогою до Ради Безпеки ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ, держав-стратегічних партнерів України. Україна також розраховує на допомогу США, зокрема шляхом надання спеціального статусу «основного союзника США поза НАТО».

За результатами обговорення РНБО ухвалила комплекс заходів щодо захисту суверенітету й територіальної цілісності України, стратегічних пріоритетів зовнішньої політики, збільшення бойових можливостей Збройних сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів, використання потенціалу оборонної промисловості, зміцнення системи забезпечення інформаційної та кібербезпеки України.

Світ не залишився осторонь від ескалації конфлікту в Україні. Першими на російську агресію відреагували в США. Секретар Держдепу Д. Псакі заявила, що РФ веде прямий контрнаступ. У діалог вступив й Альянс, звинувативши РФ у введенні в Донбас більше тисячі російських військових. «Російське вторгнення має бути розглянуте Радою Безпеки ООН як акт

агресії, це – війна», – написав у своєму Twitter глава МЗС Латвії Е. Рінкевічс. Його підтримав литовський колега Л. Лінкявічюс – він закликав колег у ЄС надати Україні військову допомогу.

Пролунали й заклики до посилення санкцій проти Росії. «Потрібні санкції у вигляді неконвертованості рубля (виключити рубль з міжнародних фінансових розрахунків) і дії для максимального зменшення цін на нафту й газ. Наслідки цього РФ відчує більше, ніж персональні санкції», – заявив віце-президент ЄП Р. Чарнецький.

На екстреному засіданні ОБСЄ у Відні всі, крім російського представника, підтвердили факт агресії проти України. Посол США при ОБСЄ Д. Бер порівняв РФ з шахраєм-наперсточником, який 1980-ті роки на вулицях Нью-Йорку обманював перехожих, відволікаючи їхню увагу трюками. Натомість постпред РФ при ОБСЄ А. Келін заявив, що «міфічних російських військових в Україні немає» і ніхто, крім української влади, їх не бачив.

28 серпня відбулося екстрене засідання Ради Безпеки ООН, скликане на прохання України та Литви. Переважна більшість країн-учасниць Радбезу висловили свою стурбованість щодо останніх повідомлень про факт вторгнення Росії в Україну та засудили агресивну політику Москви. Зокрема, США, Велика Британія, Франція, Румунія, Литва закликали Росію зупинити конфлікт.

Заступник Генсека Організації Об'єднаних Націй з політичних питань Д. Фелтман під час засідання Ради Безпеки ООН заявив про визнання порушення міжнародного права Росією в разі підтвердження інформації про вторгнення російських військ в Україну. «Ми не можемо ігнорувати тривожних повідомлень про участь російських військових у цій новій хвилі ескалації. Якщо це підтвердиться, то це буде порушенням міжнародного права й Статуту ООН», – сказав Д. Фелтман.

Він зазначив, що в ООН немає незалежних можливостей підтвердити цю інформацію, а Росія рішуче заперечує такі повідомлення. Також він повідомив, що ситуація вздовж українсько-російського кордону викликає серйозну тривогу і є серйозною перешкодою для врегулювання ситуації, тому що, за різними повідомленнями, важка техніка й інші озброєння продовжують надходити в Україну з Росії (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/28/7036117/?attempt=1>).

Рада Безпеки ООН заблокувала заяву з боку Росії із закликом до «негайного і безумовного припинення вогню» на Сході України. Постійний представник РФ при ООН В. Чуркін заявив з цього приводу, що Рада Безпеки «так і не змогла зіграти своєї ролі», і звинуватив Україну у веденні «війни проти власного народу». Водночас постпред Литви Р. Мурмокайте зазначила, що в проекті запропонованого Росією документа відсутній ряд серйозних питань, наприклад про те, що «бойовики заважають наданню гуманітарної допомоги з боку уряду України».

У Росії заяви про початок прямої агресії проти України сприйняли негативно. Зокрема, віце-спікер Ради Федерації РФ Є. Бушмін назвав заяву П. Порошенка з цього приводу провокацією. Водночас категорично незгодна з ним радник В. Путіна з прав людини Е. Полякова. Вона офіційно визнала факт прямого російського військового вторгнення. «Коли велика кількість людей за наказами командирів на танках, БТР-ах і з використанням важких озброєнь перетинає кордон і опиняється на території іншої країни, я вважаю це вторгненням», – заявила радник В. Путіна.

Сам президент РФ заяв не робив, а його прес-секретар Д. Песков телефоном відповів журналістам, що поки «для коментарів недоступний».

Тим часом цікавий хід зробив глава українського МЗС П. Клімкін. Щоб світова спільнота на власні очі переконалася в присутності на Донбасі російської техніки і військових, він запропонував провести наступне засідання ОБСЄ і саміт НАТО в Маріуполі. На його думку, «це буде корисно для всіх». Але на пропозицію П. Клімкіна Захід поки не відреагував (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/vtorzhenie-rossiyskih-voysk-v-ukrainu-kak-reagiruet-mir-547744.html>).

30 серпня Президент України П. Порошенко в рамках робочого візиту до Брюсселя виступив із промовою на саміті Європейської народної партії – найбільшої загальноєвропейської політичної сили. Участь у цьому заході також узяли лідери багатьох європейських інституцій: Європейської ради і Європейської комісії, глави держав та урядів Греції, Ірландії, Іспанії, Кіпру, Латвії, Німеччини, Польщі, Португалії, Румунії, Угорщини, Фінляндії, Швеції, високопосадовці інших держав (<http://www.president.gov.ua/news/31125.html>).

Своїм виступом П. Порошенко знову сфокусував увагу європейців на проблеми України. У Брюсселі він висловив два резонансні твердження, які повторили інші європейські лідери й підхопили всі провідні західні ЗМІ. Ситуація в Україні, за його словами, «дуже близька до точки неповернення» – повномасштабної війни з Росією, і це несе «дуже високу загрозу не тільки миру і стабільності України, але також миру і стабільності всієї Європи».

«Ця війна не лише за регіональне домінування. Це битва за цінності і майбутнє Європи... Кордон якої тепер захищає Україна», – наголосив Президент, застерігши європейських партнерів, що ця загроза сьогодні вже стукає у двері Європи, а завтра може стати новою реальністю для всіх європейців.

Глава Української держави закликав учасників саміту до консолідованого захисту спільних європейських цінностей, які відстоювали і за які гинули українці на Євромайдані, за які Україна бореться сьогодні.

Поінформувавши партнерів про актуальну ситуацію на Донбасі та акти прямої збройної агресії проти України, П. Порошенко закликав європейських політиків до дієвої і конкретної, а не тільки моральної підтримки Української держави. Глава держави висловив сподівання на розширення європейських

обмежуючих заходів щодо Росії та посилення політичного тиску на Кремль, усебічну підтримку України, офіційне визнання терористичними організаціями так званих ДНР і ЛНР, а також збільшення обсягів гуманітарної і фінансової допомоги Українській державі та активне залучення у відновлення Донбасу. «Давайте об'єднаємо наші зусилля, щоб не втратити нашої гідності і захистити спільні цінності перед викликом агресора», – закликав Президент.

Промова П. Порошенка змусила європейських лідерів активізувати пошук рішення українського конфлікту. Деякі глави урядів Євросоюзу навіть закликали, замість введення малоефективних санкцій, надати військову допомогу Україні. У спільній підсумковій заяві лідери ЄС зажадали від Росії «негайного виведення всіх військових активів з України» (<http://forbes.ua/ua/nation/1378075-poroshenko-zalyakav-evropu-tochkoynu-perovernennya>).

Головним рішенням саміту в Брюсселі стало доручення Єврокомісії – головному виконавчому органу ЄС – підготувати протягом тижня новий пакет санкцій проти Москви. Табір прихильників посилення санкцій Євросоюзом очолив прем'єр-міністр Британії Д. Кемерон. Посилаючись на «гіркий історичний досвід», він наголосив на неприпустимості зазіхань на територіальну цілісність України і пригрозив Росії «невідворотними наслідками». «Ми повинні відреагувати на неприйнятну ситуацію – перебування російських військових на українській землі. Країни в Європі не повинні довго думати, щоб зрозуміти, що це неприйнятно. Санкції повинні бути введені, якщо підтримка тероризму буде тривати», – заявив Д. Кемерон.

Крім британського прем'єра, до розширення санкцій проти Москви закликали лідери Франції, Польщі та Литви. Доводячи необхідність надання Києву військової підтримки, президент Литви Д. Грібаускайте заявила, що Росія вже «фактично перебуває в стані війни з Європою», оскільки розгорнула військові дії проти країни, яка прагне інтегруватися з ЄС.

Однак саміт у Брюсселі показав, що в ЄС зміцнюється й табір противників санкцій проти Росії. Одразу кілька європейських лідерів заявили, що економічних наслідків конфронтації з Росією в себе вдома вони бояться більше, ніж війни на Донбасі. «Безглуздими і контрпродуктивними» назвав введення Євросоюзом нових заходів проти Росії прем'єр-міністр Словаччини Р. Фіцо. «Я залишаю за собою право вето щодо санкцій, якщо вони будуть завдавати шкоди національним інтересам Словаччини... Поки ми не побачимо ефекту від тих санкцій, які вже введено, немає ніякого сенсу вводити нові», – заявив він.

Крім Словаччини, сумніви в необхідності карати Москву додатковими санкціями висловили лідери Угорщини, Чехії та Кіпру. Будь-яка з цих країн може заблокувати ініціативи Д. Кемерона, оскільки для ухвалення Євросоюзом обмежувальних заходів потрібна одностайна підтримка всіх 28 членів ЄС.

Зі свого боку канцлер Німеччини А. Меркель розкритикувала ідею надання військової допомоги Україні, повідомивши, що «ніхто не вірить у

можливість вирішення цього конфлікту військовими методами». А. Меркель назвала ефективними раніше введені Євросоюзом економічні санкції проти Росії. Результати цих санкцій, за її словами, не помітні з тієї причини, що Москва прагне замаскувати їхній вплив на російську економіку, але врешті-решт їй доведеться «взятися за розум».

Не розглядають використання сили для розв'язання кризи в Україні й США. Про це заявив президент США Б. Обама під час прес-конференції в Білому домі. Натомість, відзначив американський президент, США працюватимуть над мобілізацією світової спільноти з метою тиску на Росію (<http://ukrainian.voanews.com/content/article/2431562.html>).

За словами Б. Обами, військова конфронтація з Росією в Східній Європі не в планах Америки. При цьому президент США наголосив, що «російський наступ на Україну спричинить нові заходи щодо Росії і наслідки для неї».

Тим часом свою позицію щодо підтримки України висловили одразу декілька впливових американських сенаторів, які виступили за надання військової допомоги уряду України. Голова Комітету з розвідки сенату США Д. Файнстайн висловила думку, що А. Меркель немає рації і розраховувати на ефект від запроваджених проти Москви економічних санкцій – безглуздо. «Люди кажуть: “Просто чекаймо, поки санкції ужалють, і російську економіку заclinить”. Я так не думаю. Росіяни дуже хоробрі й терплячі. Вони витримують будь-які економічні труднощі. Російські громадяни підтримують президента РФ, і санкції західних країн не вплинуть на ставлення населення до проведеної Москвою політики», – заявила Д. Файнстайн.

На думку голови Комітету сенату США з міжнародних відносин Р. Менендеса, В. Путін відчув, що Захід не має наміру вводити жорстких санкцій і надавати Україні зброю для захисту. Для розв'язання ж української кризи необхідно переконати його в цьому. «Агресію Росії в Україні, яка не припиняється, можна назвати тільки військовим вторгненням. Сполучені Штати й наші європейські союзники повинні негайно приступити до надання розвідувальної підтримки та оборонних озброєнь Україні, зокрема протитанкових систем», – ідеться в заяві сенаторів Д. Маккейна та Л. Грем.

Традиційні недільні аналітичні шоу на всіх провідних американських каналах також обговорювали ескалацію російської агресії в Україні. Присутні на них конгресмени та експерти висловлювали різні оцінки того, що відбувається в Україні, однак домінуючою стала думка про необхідність збільшення допомоги Україні.

Колишній посол США в Росії М. Макфол у програмі на телеканалі NBC висловив сумнів, що конфлікт в Україні можна розв'язати переговорами з ополченцями, як це запропонував В. Путін. «Те, що ми бачимо, – ескалація на місці у відповідь на перемоги української армії. Путін вирішив, що він не хоче, аби його сепаратисти, його найманці у Східній Європі програли, тому він відкрив другий фронт. І поки в Східній Україні не виникне патової ситуації для обох армій, що навряд чи станеться найближчим часом, навряд чи можуть початися реальні переговори», – заявив М. Макфол

(<http://ukrainian.voanews.com/content/sunday-shos-on-ukraine/2435155.html>).

Одночасно з військовою ескалацією М. Макфол побачив й ескалацію на рівні риторики: «Уперше за останні приблизно чотири місяці Путін використав термін Новоросія. Сепаратисти на Сході України сприйняли це як вираз довіри до них з боку В. Путіна, який довго реально їх не підтримував».

На думку М. Макфола, якщо б ішлося реально про надання більшої автономії Східній Україні та статусу російській мові, конфлікт би давно закінчився. «На відміну від багатьох конфліктів навколо миру, цей конфлікт легко розв'язати. Це б включало в себе більшу децентралізацію на Сході України, використання російської мови, можливо, присутність міжнародних спостерігачів. Я думаю, що Київ про це все готовий домовлятися. Але проблема в тому, з ким їм говорити. Це не може бути Путін. Угоди легко можна досягти, але Путін не хоче насправді йти на переговори. Він думає, що може досягти своєї мети військовими методами», – вважає М. Макфол.

Колишній заступник міністра оборони М. Флурної вважає, що конфлікт в Україні неможливо розв'язати виключно військовим шляхом, але саме військова позиція України має бути негайно та істотно посилена. «Це істотна ескалація. Путін зараз спостерігає, що ми – Захід – зробимо у відповідь. Я думаю, що посилення НАТО на кордонах з Росією дуже важливо. Але ще важливіше, я думаю, серйозно почати говорити про збільшення військової допомоги, яку ми надаємо Україні. Ми не можемо собі дозволити, аби українська армія була вщент розбита на полі битви, аби вони втратили ще більші території. Водночас треба посилювати санкції і відкривати канал діалогу з Путіним», – заявила вона.

В ефірі американських телеканалів конгресмени й сенатори – республіканці та демократи – закликали до посилення військової допомоги Україні, включно з наданням зброї. «Ви знаєте, що ми зараз навіть не даємо розвіддані та зброю Україні? Дайте їм зброю, яку вони потребують. Дайте їм розвіддані, яких вони потребують. Надайте їм можливість боротися, і вони боротимуться. Що стосується В. Путіна, запровадьте жорсткі санкції», – закликав сенатор Д. Маккейн.

«Я думаю, що важливо озброїти українців, надати їм можливість себе захистити, надати їм дані розвідки, тому що ми маємо показати Путіну, що він заплатить за свою агресію. Інакше він вирушить в країни Балтії. Ми побачимо проблеми в Польщі і Чеській Республіці. Путіну треба сказати, що він не зможе відновити Радянську чи Російську імперію. І якщо ми можемо надати зброю українцям – і я думаю, що ми можемо, – ми маємо це зробити якомога швидше», – заявив конгресмен П. Кінг.

«Ми мусимо підтримати український уряд у боротьбі із сепаратистами і російським вторгненням. Це означає потужні санкції проти Росії. Я також вважаю, що було б доречно – оскільки ми надали нелетальну допомогу Україні – збільшити рівень цієї допомоги, зробити українські сили більш потужними в протистоянні російському вторгненню і зробити подальший

прогрес в Україні настільки болісним для Путіна, наскільки це можливо», – заявив конгресмен А. Сміт.

Голова Комітету Конгресу з розвідки республіканець М. Роджерс закликав США перебрати на себе лідерство в Європі у вирішенні конфлікту в Україні. «Ми маємо знову стати лідером. Повинні допомогти розвідкою. Українці, так само як наші арабські партнери півтора року тому, просили стратегічної допомоги, розвідданими, тренуванням, зброєю. Ми повинні це надати. Європа мусить це надати. Якщо ми не зробимо малі, але ефективні кроки зараз, дуже швидко ситуація стане набагато гіршою. Ми зараз маємо можливість прийняти рішення і не повторити помилки, яку президент зробив у Сирії».

Голоси на підтримку надання Україні військової допомоги лунають і у Європі. «Як би не противилися трансатлантичні лідери застосуванню сили, правда полягає в тому, що Захід може силою зброї захистити Україну від подальшого російського вторгнення», – пише директор експертного блогу NATOSource, дослідник аналітичного центру «Атлантична рада» Х. Бенітес на сторінках USNews (<http://ukrainian.voanews.com/content/article/2431298.html>).

Експерт радить Заходу зважитися на війну проти Росії з рядом обмежень. Зрештою, пише автор, ця війна має бути такою, щоб не зашкодити росіянам або військовим на території Росії. «Головний елемент такого військового варіанта полягає в тому, що силу було б застосовано лише проти російських підрозділів, які атакують Україну. Це використання сили з метою захисту України та зупинки російської агресії проти іншої країни. Ідеться не про наступальну операцію. Цілями стануть лише російські війська за межами Росії. Така військова операція не становитиме військової загрози Росії чи росіянам», – описує нестандартну війну Х. Бенітес.

Ну думку експерта, головними елементами використання Заходом сили проти Росії на території України можуть стати авіація, спецпідрозділи, розвідка, безпілотники та кібероперації. Х. Бенітес вважає, що для операції такого типу Заходу не доведеться відправляти до України значний військовий контингент.

Експерт передбачає ще одне обмеження – військова операція не може здійснюватися НАТО, адже для цього необхідно, щоб усі 28 країн блоку погодилися на застосування сили. «Коаліція, очолювана США, Британією, Францією, Польщею та Румунією, може зібрати та розмістити більше ніж достатньо сил, щоб допомогти українським військовим перемогти російські війська та вигнати їх з території України», – продовжує автор. При цьому Х. Бенітес зазначає, що Росія є серйозним суперником для Заходу, але навіть сил Європи було б достатньо, щоб перемогти Росію. «Навіть у випадку повномасштабного вторгнення до України Путіну доведеться тримати значну частку російського війська на кордонах на Далекому Сході, у Центральній Азії, Кавказі та Балтії. Разом європейські союзники та США мають більше ніж достатньо, щоб подолати ті обмежені сили, які Путін може ввести в Україну», – пише Х. Бенітес.

Він переконаний, що без сильної відповіді з боку Заходу В. Путін продовжить свою агресію далі. Наступними цілями Москви, на думку Х. Бенітеса, можуть стати країни Балтії, Фінляндія, Швеція, Молдова, Казахстан.

Оглядач зазначає, що саме військова операція проти Росії на території України – це найкращий шанс для Заходу перемогти В. Путіна, виграти в Росії в будь-якій іншій точці Європи буде значно важче. «Жодна інша країна, яка перебуває під загрозою російського вторгнення, не має тієї стратегічної глибини та важливості, яку має Україна. Україна також має найбільше прозахідно налаштованого населення, яке може приєднатися до оборони проти російського вторгнення», – пише автор.

При цьому він зазначає, що військова операція проти Росії навряд чи буде розглядатися Б. Обамою чи лідерами Європи.

Захід має змінити свій підхід до підтримки європеїзації України, пишуть політологи К. Федоренко та А. Умланд у статті «Десять (не)легких кроків для порятунку України», опублікованій у Harvard International Review (<http://ukrainian.voanews.com/content/article/2434096.html>).

Упродовж останніх 25 років Захід пропонував Україні європейську інтеграцію в обмін на здійснення Києвом демократизації, лібералізації та впровадження реформ, пишуть автори. Однак обіцяні винагороди за прогрес на цьому шляху були не надто істотними або розмитими, як-от можливе членство в НАТО в невизначеному майбутньому та демонстративна неоднозначність щодо перспективи вступу до ЄС, яка лунала в багатьох заявах Ради та Комісії ЄС. Такі вагання зіграли свою роль у вибуху політичного конфлікту в Києві восени 2013 р., вважають А. Умланд і К. Федоренко.

Революція гідності, конфлікт між Києвом і Москвою та підписання Угоди про асоціацію докорінно змінили ситуацію – тепер війна з Росією та нові політичні реалії повинні привести до переоцінки Заходом своїх інтересів і стратегій щодо Києва.

Якщо раніше Захід казав, мовляв, спочатку реформи, потім євроінтеграція, тепер, на думку авторів, «цей алгоритм потрібно змінити з точністю до навпаки». Захід має запропонувати Україні інтеграційні заходи, які допоможуть їй стабілізувати та трансформувати. Адже під загрозою перебуває не тільки демократія і свобода найбільшої європейської країни та репутація політики «Східного партнерства». «Поразка України означатиме загрозу політичній стабільності на пострадянському просторі, повоєнній архітектурі європейської безпеки та міжконтинентальній співпраці в Північній півкулі», – застерігають політологи.

По-друге, передумови для успіху реформ в Україні віднедавна змінилися, і в деяких аспектах на краще: «Унаслідок соціополітичної революції, що триває в Києві та решті України, українське громадянське суспільство залишається дуже активним, – зазначають автори. – Якщо раніше український уряд і чиновники часто потребували мотивації іноземних країн для здійснення реформ, то протягом останніх місяців глибокі зміни в таких

сферах, як освіта, державні закупівлі та зв'язки з громадськістю, ініціює громадянське суспільство або сили всередині нового уряду, до якого входять відомі прихильники євроінтеграції».

Політологи пропонують десять практичних кроків Заходу, покликаних допомогти Україні завершити військовий конфлікт, європеїзувати соціополітичну систему та забезпечити енергетичну безпеку.

1. Перспектива членства у ЄС як заохочення прямих іноземних інвестицій. Офіційно оголосивши про можливість вступу України до ЄС, Захід може без особливих затрат (принаймні протягом найближчих років) збалансувати падіння її інвестиційної привабливості внаслідок політичної та військової нестабільності, зумовленої Росією. Адже багатонаціональні корпорації захочуть закріпитися в країні, що одного дня стане членом ЄС.

2. Швидке виконання Плану дій з лібералізації візового режиму та ратифікація Угоди про асоціацію для залучення іноземних інвестицій. Безвізові короткотермінові подорожі громадян ЄС до України і, навпаки, українців – до ЄС пожвавлять економічні, освітні, міждержавні та інші зв'язки. А доки безвізовий режим не набрав чинності, консульства ЄС мають видавати якомога більше довготермінових віз.

3. Політичне страхування прямих іноземних інвестицій. Тут автори посилаються на відомого фінансового магната й філантропа Д. Сороса, який у статті в *The Guardian* запропонував західним урядам надати гарантії компенсації політичних ризиків тим, «хто хоче інвестувати чи провадити бізнес в Україні».

4. ЄС може запровадити особливі ввізні мита на певні російські товари. «Доки Крим залишатиметься анексованим, весь імпорт енергоносіїв з Росії (який 2013 р. становив 78 % усього імпорту ЄС з Росії) має оподатковуватися, і ставка податку щороку зростатиме», – пропонують автори. Згідно з одним проектом, ставка становитиме 5 % і зросте до 25 % 2018 р. Частина надходжень від цього податку передаватимуть Україні, а частину використає ЄС для підвищення енергоефективності та зменшення залежності від «Газпрому». Це послабить російську економіку, і Кремль буде змушений зменшувати фінансування військового сектору.

5. Постачання нелетальної зброї, медична допомога, консультації у сфері контррозвідки. Такі засоби зменшать кількість жертв серед українців, не зумовлять ескалації конфлікту та не можуть бути прямо використані проти цивільних. Консультації у сфері контррозвідки допоможуть підтримувати мир на звільнених територіях, де, за повідомленнями, продовжують діяти партизанські групи сепаратистів.

6. Постачання певних видів зброї смертельного ураження та даних військової розвідки. НАТО і ЄС мають розглянути можливість надання Україні зброї смертельного ураження і даних військової розвідки, наприклад даних із супутників, зазначають автори. Утім, на відміну від нелетальної зброї, такий крок буде пов'язаний з ризиком потрапляння наданої Заходом зброї до Росії.

7. *Антиекстремістські заходи як умова постачання зброї.* «Ще один ризик полягає в тому, що зброя може потрапити до рук українських правих радикалів», – вважають автори. На Сході України зараз воюють невеликі їхні підрозділи під керівництвом Міністерства внутрішніх справ України. Це може мати негативні наслідки для повоєнного розвитку України, яка може зіткнутися з великими проблемами в демобілізації та роззброєнні цих збройних формувань. На думку К. Федоренка та А. Умланда, «умовою постачання смертельної зброї має стати повний розпуск всіх ультранаціоналістичних збройних формувань. Учасників цих батальйонів потрібно або розпустити, або розподілити в ідеологічно нейтральні військові підрозділи. Що більше, ультранаціоналістичні парламентські партії, а також окремі расисти, повинні втратити пости в уряді та інші керівні посади».

8. *Продовження пошуку виходу з енергетичної проблеми України.* Протягом останніх п'яти років ЄС шукав шляхи зменшення енергетичної залежності України від Росії. Зокрема, розглядали підвищення енергоефективності, розвитку невикопних джерел енергії, запуску пілотних проектів, а також пошуку нових постачальників і технологій видобування енергоресурсів.

9. *Боротьба з корупцією в Україні з використанням OLAF (Європейського бюро з питань боротьби із шахрайством).* Києву потрібно запропонувати поширити дію Європейського бюро з питань боротьби із шахрайством на Україну, пишуть автори. Такий механізм боротьби з корупцією буде не тільки ефективним і недорогим, а й корисним для самого ЄС і європейських інвесторів і торговельних партнерів України.

10. *Довготривале відрядження експертів до українських інституцій.* Захід має пропонувати Україні послуги фахівців з управління, міжнародної торгівлі, освітньої реформи, міської поліції та охорони кордону та надавати їм фінансову підтримку. Експертів потрібно направити в організації за межами Києва, не в останню чергу – на Донбас. Це мають бути чисельні іноземні експерти з реформування, поліцейські та люди з бізнес-освітою.

«Коли йдеться про підтримку такої перехідної країни, як Україна, жоден перелік не може бути вичерпним, – підсумовують автори. – Однак запропоновані тут заходи є одними з найважливіших кроків до трансформації однієї з найбідніших країн в Європі, де точиться збройний конфлікт, у мирну, безпечну та заможну державу». І хоча західні країни нині мають багато своїх проблем, «вага та небезпечність подій в Україні набули такого масштабу, що Захід має нарешті почати діяти».

Українські експерти зі свого боку вважають, що умиротворити Москву політичними поступками неможливо, і радять продовжувати оборонні дії та домагатися військово-технічної допомоги Заходу. Додатковим аргументом на користь такої позиції стала чергова зустріч тристоронньої контактної групи з питань урегулювання військового конфлікту в Україні, що відбулася 1 вересня в Мінську. Контактна група була представлена экс-президентом України Л. Кучмою, послом РФ в Україні М. Зурабовим та офіційним представником діючого голови ОБСЄ з питань врегулювання ситуації в

Україні Х. Тальявіні. Також на зустрічі були присутні лідери терористів – «віце-прем'єр Донецької народної республіки» А. Пургін та «голова верховної ради Луганської народної республіки» В. Карякін.

З позитивних результатів цієї зустрічі експерти традиційно назвали сам факт таких консультацій, оскільки тривалий час їх було важко організувати через небажання представників так званих ДНР і ЛНР брати в них участь.

Як повідомив на брифінгу речник Міністерства закордонних справ Є. Перебийніс, сторони обмінялися пропозиціями щодо вирішення головних питань, пов'язаних із ситуацією на Сході України. «Учасники тристоронньої контактної групи ...на засіданні обговорювали кілька найбільш важливих питань – це двостороннє припинення вогню, контроль на кордоні, звільнення заручників та забезпечення безпеки під час пересування гуманітарних вантажів на Схід України. Сторони обмінялися своїми позиціями щодо вирішення цих питань», – зазначив речник МЗС. Чергове засідання контактної групи заплановане на 5 вересня в Мінську.

Щодо здатності українського війська протистояти й перемогти більшу за чисельністю й краще озброєну російську армію думки експертів різні. Так, колишній керівник Генштабу Збройних сил України, генерал-полковник у відставці А. Лопата впевнений, що, якби останніми роками українська армія свідомо не знищувалася можновладцями, сьогодні б таке питання взагалі б не постало. Він вважає, що Україна має достатньо звичайних, хоча й дещо застарілих озброєнь, щоб успішно протистояти агресії.

Головною перевагою України перед Росією А. Лопата вважає людський потенціал. «Немає жодного сумніву, що в Росії більш складна ситуація – до самої Москви Росія не може зібрати угруповання в 150 тис. вояків. А Україна здатна це зробити, бо ми воюємо, обороняючи свою країну, і за нами правда», – зазначив військовий експерт. Водночас він наголосив, що Київ мав би домогтися воєнно-технічної допомоги Заходу, аби гарантувати успіх у відстоюванні своєї територіальної цілісності (<http://www.dw.de/експерти-мироутворити-москву-політичними-поступками-неможливо/a-17888153>).

Натомість київський політолог О. Палій визнав, що переможна війна України проти Росії і за нинішніх умов неможлива. «Але вона йде. Це справді неможливо, але така війна вже ведеться», – зазначив експерт. У свою чергу політичний аналітик Інституту євроатлантичного співробітництва В. Горбач уточнив, що Україна не готова виграти тривалу широкомасштабну війну проти Росії. «Але українська армія чинитиме збройний опір стільки, скільки зможе. Капітуляція означала би зникнення України й української нації як суб'єкта історії, тому цього не може бути ніколи», – сказав експерт.

В. Горбач також категорично відкинув можливість територіальних чи інших поступок Росії в обмін на мир. На його переконання, виходом з теперішньої ситуації могло б стати термінове засідання Ради Безпеки ООН, виключення з його складу Росії та включення до складу цієї ради Німеччини. Це, на думку В. Горбача, «необхідно для ухвалення рішень із зупинки агресії Росії проти Європи, на передовій лінії якої є Україна».

Політичне врегулювання нинішнього збройного конфлікту України з Росією вкрай малоймовірно, переконаний А. Лопата. Так само, як і В. Горбач, він вважає, що агресора слід зупиняти, а не вмиротворювати. «Нам пропонують визнати анексію Криму, визнати самопроголошені Донецьку та Луганську народні республіки. Потім зажадають того ж щодо Херсонської, Одеської, Миколаївської області... Якщо Україна буде торгуватися з Росією, вона буде розчленована й повністю втратить свою незалежність», – вважає А. Лопата.

О. Палій у свою чергу нагадав, що Київ був і є відкритим для політичного врегулювання конфлікту з Росією. Усі умови цього врегулювання, за словами експерта, детально виписані ще в Женевській угоді, яку 17 квітня підписали Україна, Росія, США і Євросоюз. Її головні положення: виведення з території України закордонних найманців, роззброєння незаконних воєнізованих формувань, амністія для тих, хто не вчинив тяжких злочинів, децентралізація місцевого урядування й проведення місцевих виборів під егідою ОБСЄ, щоб виявити справжніх, а не самозваних місцевих лідерів на Донбасі.

О. Палій вважає ці умови прийнятними, але назвав нелогічними вимоги Росії до України відмовитися від прагнення вступу до НАТО. «Росія сама створює проблеми безпеки для України і водночас вимагає відмовитися від вирішення цих проблем. Те саме стосується й російських вимог про фактичний перегляд Угоди про асоціацію України з ЄС», – зазначив О. Палій.

Але якщо Москва й надалі поважатиме Женевську угоду лише на словах, зупинити агресію Росії проти України, на думку експерта, могла б заява США та кількох їхніх союзників по НАТО про те, що вони беруть Україну під свій захист. «Ще одним фактором стабілізації могли б стати військові навчання української армії спільно з підрозділами НАТО чи США на території України. Я впевнений, що цього б цілком вистачило для деескалації конфлікту», – переконаний О. Палій.

Ключову роль у вирішенні питання надання Україні військової допомоги покликаний відіграти саміт Україна – НАТО (Уельс, 4–5 вересня 2014 р.). Очікується виступ на саміті Президента України П. Порошенка. Росію на саміт не запросили. У МЗС РФ у відповідь заявили, що за даних обставин на це й не розраховували.

Генсек Альянсу А. Фог Расмуссен, який скоро залишає свій пост, 29 серпня звинуватив російську армію в «нелегальному перетині кордону на Сході і Південному сході України» і веденні «стратегії з дестабілізації української суверенної нації». Утім, як прогнозують експерти, з огляду на загальні настрої європейських членів Альянсу, а також на те, що сьогодні йде великий торг щодо пакета врегулювання кризи на Сході та українсько-російських відносин, Києву не слід сподіватися на ухвалення рішення про надання військової допомоги Україні. Максимум, чого вдасться досягти, – це політичної та фінансової підтримки (http://gazeta.dt.ua/international/dopomoga-ozirayuchis-na-rosiyu-_.html).

«Російсько-українська криза показала нестабільність у сфері безпеки та підкреслила необхідність для Альянсу пристосовуватися до нових умов», – ідеться в заяві, опублікованій на сайті організації. У НАТО кажуть, що мають наміри «посилити співпрацю з Україною». Натомість відносини з Росією там мають намір переглянути.

На саміті обговорять план зі створення сил швидкого реагування для захисту членів Альянсу в Східній Європі від можливої російської агресії. Чисельність цього контингенту може становити до кількох тисяч осіб, а розгорнути його, як сподіваються, зможуть упродовж 48 год. У Польщі, Румунії та країнах Балтії для них заздалегідь приготують склади зі зброєю і всім необхідним. Там будуть також регулярно проводитися навчання зі швидкого реагування.

Як відомо, донедавна Альянс утримувався від розміщення постійних військових об'єктів у Східній Європі через неформальну обіцянку, яку дали Росії під час розширення НАТО в 1990-х роках. Тепер, на думку західних політиків, Москва сама перекреслила колишні домовленості.

Росія вже відреагувала на ці наміри, заявивши, що змінить військову доктрину, щоб вона відображала те, що «інфраструктура НАТО наближається до кордонів Росії». «Я не сумніваюся, що питання про наближення військової інфраструктури країн-членів НАТО до кордонів нашої країни, у тому числі шляхом розширення блоку, збереже своє місце як одна із зовнішніх військових небезпек для Російської Федерації», – заявив заступник секретаря Ради безпеки Росії М. Попов (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/politics/2014/09/140902_russia_doctrine_dt.shtml).

Крім того, за його словами, більш явним стає прагнення США і держав-членів НАТО «наростити свій стратегічний наступальний потенціал». М. Попов заявив, що США посилюють угруповання військ НАТО в країнах Балтії. «Уже сплановане перекидання на територію Естонії важкого озброєння і військової техніки, включно з танками і бронетранспортерами. І це безпосередньо біля кордонів Росії», – наголосив він.

На його думку, загрозу становить і ситуація в Україні, яка є черговим етапом політики експорту «кольорових революцій». «Це пов'язано з виникненням нових військових небезпек і військових загроз Російській Федерації, які виявилися в подіях “арабської весни”, у збройному конфлікті в Сирії, а також в ситуації в Україні і навколо неї», – зазначив М. Попов.

На позитивні для України очікування від саміту НАТО налаштовує заява президента США Б. Обами під час виступу в Естонії, де він зустрівся з лідерами трьох балтійських країн. Б. Обама переконаний, що під час саміту в Уельсі країни-члени Альянсу повинні надіслати чіткий «сигнал підтримки» Україні, яка стикнулася з російською агресією. «В Уельсі ми, як альянс, зустрінемося з Президентом П. Порошенком, аби показати, що 28 націй є об'єднаними в питанні суверенітету України і її права захищати свою територію», – зазначив президент США, наголосивши, що Україна й НАТО є

партнерами вже понад 20 років. За його словами, Альянс має взяти на себе конкретні зобов'язання, аби «допомогти Україні модернізувати й посилити свої сили безпеки».

Б. Обама підкреслив, що Україна стикнулася з агресією з боку Росії. Висловивши різкий осуд на адресу Москви, він наголосив, що російські військові, які увійшли на територію України, не виконують миротворчої чи гуманітарної місії, як це намагається представити Кремль. «Це російські бойові підрозділи з російською зброєю і на російських танках, – заявив американський президент. – Ми повинні і далі бути об'єднаними перед обличчям російської агресії в Україні».

За словами Б. Обама, Сполучені Штати Америки не мають наміру визнавати приєднання Криму до Росії. «Ми не прийнемо окупації і незаконної анексії Криму або будь-якої іншої частини України», – заявив американський президент. Б. Обама також запевнив країни Балтії, що вони можуть розраховувати на підтримку США та НАТО в разі агресії з боку Росії.

Варто зазначити, що 29 серпня уряд України вніс на розгляд Верховної Ради законопроект про відмову від позаблокового статусу. «Уряд України вносить на розгляд парламенту закон про скасування позаблокового статусу Української держави та про відновлення курсу України на членство в НАТО. Також за законом основна й головна мета України в зовнішній політиці – це членство в ЄС», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк. За словами Прем'єра, цей закон дасть змогу Україні приймати рішення про членство в будь-яких економічних, політичних або військових союзах, що не суперечать основній меті України, – це членство у Європейському Союзі.

Він також зазначив, що після прийняття закону Україні буде заборонено членство як у Митному, Євразійському, так і в інших різного роду так званих союзах, які, за своєю суттю, є нічим іншим, як «Радянським Союзом імені Російської Федерації». Прем'єр-міністр підкреслив, що цей законопроект має бути розглянуто у Верховній Раді негайно.

У відповідь на таку заяву А. Фог Расмуссен заявив, що Альянс «поважатиме будь-яке рішення Києва, у тому числі можливий рух у бік членства в НАТО».

Як говорять дані липневого опитування соціологічної групи «Рейтинг», якби сьогодні проводили референдум про вступ України до НАТО, 44 % громадян підтримали б вступ, 35 % – були б проти цього, 22 % – не визначилися.

Тим часом Президент України П. Порошенко 3 вересня провів телефонну розмову з президентом Росії В. Путіним. Результатом розмови стала домовленість про припинення вогню на Донбасі. Було досягнуто взаєморозуміння щодо кроків, які сприятимуть встановленню миру, повідомляється на сайті Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/31152.html>).

На сайті президента Росії повідомляється, що «було продовжено ґрунтовне обговорення військової та гуманітарної кризи в Україні. Глави держав обмінялися думками щодо того, що потрібно зробити в першочерговому порядку для якнайшвидшого припинення кровопролиття на південному сході країни. Точки зору президентів двох країн про можливі шляхи виходу з кризової ситуації в значній мірі збігаються» (<http://newsru.ua/ukraine/03sep2014/pripvogon.html>).

Прес-секретар президента РФ Д. Песков заявив, що В. Путін і П. Порошенко не домовлялися про припинення вогню в Україні, оскільки РФ – не сторона конфлікту. За його словами, сторони «обговорювали, як вирішити конфлікт». «Путін і Порошенко дійсно обговорили кроки, які б сприяли припиненню вогню між ополченцями та українськими силовиками. Домовлятися про припинення вогню Росія не може фізично, оскільки не є стороною конфлікту», – заявив Д. Песков. При цьому прес-секретар президента Росії не прокоментував можливості нових контактів між главами держав двох країн.

Водночас у так званій ДНР заявили, що не припинять вогню, поки на Донбасі перебувають українські війська. Про це заявив керівник «міжнародної інформаційної служби політвідділу міноборони ДНР» В. Бриг (<http://newsru.ua/ukraine/03sep2014/karateli.html>). Він заявив, що в ДНР «сумніваються, що всі українські підрозділи, які беруть участь у силовій спецоперації на сході країни, підкоряться рішенню президента П. Порошенка про безстрокове припинення вогню в регіоні, оскільки він не всіх контролює».

Політолог В. Фесенко вважає телефонні переговори президентів України і Росії П. Порошенка та В. Путіна кроком до можливого досягнення перемир'я. Таку думку він висловив у коментарі «Сегодня.ua» (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/politolog-dogovorennosti-poroshenko-i-putina-ne-oznachayut-prekrashchenie-voyny-no-peremirie-vozmozhno-549142.html>). «Думаю, що Президент України висловив Путіну все, що він думає. Тональність розмови була не такою, як це сформульовано прес-службою президента РФ. Сторони висловили своє бачення подій і оцінили можливі варіанти розвитку подій. Путін тисне на Порошенка, це очевидно, він тиснув на нього і в Мінську. Тому й почалася ця агресія, пряме військове вторгнення. Сепаратисти – це тільки маріонетки, які нічого самі не вирішують. Вони тільки озвучують те, що їм говорять. Та переговорна позиція, яка представлена, у тому числі на контактній групі в Мінську, не має основи для мирної угоди. У правовому полі мир зараз неможливий, але перемир'я можливо. Зараз воно відповідає інтересам української сторони», – сказав він.

Разом з тим експерт прогнозує, що навіть у разі домовленостей про перемир'я ситуація на Донбасі залишиться складною. «Ця телефонна розмова, звичайно ж, не означає припинення війни. Навіть якщо і будуть домовленості про якийсь припинення вогню, то не думаю, що це вийде зробити з першої спроби. Але навіть якщо це відбудеться, то неминучі

рецидиви військових дій. Зараз при владі в Донецькій і Луганській областях перебувають люди з кримінальними нахилами. Там немає економіки, вона зруйнована, і там буде формуватися кримінальний режим, який буде заробляти, як Чечня в 1990-ті роки, у тому числі на викраденнях людей. Спроби рейдів на українську територію будуть, будуть відповідні атаки українських військ. Усупереч усім нормам міжнародного права, Росія там залишить свої військові підрозділи і буде в нас ще одна окупована територія. Схожа ситуація була між Сербією і Хорватією – було перемир'я і миротворці ООН, але війна затягнулася на чотири роки. Боюсь, що і протистояння на Сході України також надовго. Але в нинішній ситуації перемир'я було б єдино можливим виходом з нинішнього конфлікту хоча б на якийсь час».

Розмову президентів політолог розцінює як спробу знайти вихід із конфлікту. «Ця телефонна розмова означає те, що обидві сторони все ж намагаються шукати вихід з нинішньої конфліктної ситуації. Путін намагається дотиснути Порошенка, Порошенко відстоювати інтереси країни. В таких конфліктних ситуаціях телефонні розмови необхідні. Коли була карибська криза і світ був на межі третьої світової війни, США і СРСР домовилися про створення так званої гарячої лінії – щоб у кризових ситуаціях обидві сторони могли зв'язатися між собою і врегулювати якісь спірні питання, щоб була можливість прямого постійного контакту. У таких ситуаціях контакти перших осіб повинні відбуватися для того, щоб не допустити більшої біди. Порошенко і Путін обговорювали, як вийти з кризи: Путін наполягав на тому, щоб ...домовлялися із сепаратистами, а Порошенко говорив про те, що єдине, що зараз можливо, – це перемир'я. У Росії зараз спроба змусити нас помиритися із сепаратистами, але цього не буде. Позиція України: максимум, що можливо, – це перемир'я, припинення вогню», – пояснив експерт.

Він також зазначив, що Росія неодноразово порушувала свої обіцянки. «Ми також бачимо, що домовленості порушуються. Путін говорить одне, а відбувається інше – він людина війни. Нічого гарантувати тут не можна. За результатами телефонної розмови можна сказати, що сторони все ж намагаються знайти якийсь вихід із цієї конфліктної ситуації», – підсумував політолог.

Пізніше стало відомо про заяву В. Путіна про складений ним план вирішення української кризи, який він «накидав» під час свого перельоту в Монголію. Так, він вважає, що для припинення кровопролиття й стабілізації обстановки на Південному сході України діюча влада країни й проросійські сепаратисти повинні узгодити й здійснити ряд дій.

«Перше – це припинити активні наступальні операції збройних сил, збройних формувань ополчення Південного сходу України на донецькому й луганському напрямках, – заявив В. Путін в Улан-Баторі. – По-друге, відвести збройні підрозділи силових структур України на відстань, що виключає можливість обстрілу населених пунктів артилерією і всіма видами систем залпового вогню.

По-третє, передбачити здійснення повноцінного та об'єктивного міжнародного контролю за дотриманням умов припинення вогню і моніторингом обстановки, створеної таким чином в зоні безпеки».

В. Путін закликав виключити застосування авіації в зоні АТО України: «По-четверте, виключити застосування бойової авіації проти мирних громадян і населених пунктів у зоні конфлікту. Далі – організувати обмін насильно утримуваних осіб за формулою “всіх на всіх” без будь-яких попередніх умов».

По-шосте, відкрити гуманітарні коридори для пересування біженців і доставки гуманітарних вантажів у міста та інші населені пункти Донбасу – Донецьку та Луганську області.

І, нарешті, сьоме – забезпечити можливість направлення в постраждалі населені пункти Донбасу ремонтних бригад для відновлення зруйнованих об'єктів соціальної та життєзабезпечуючої інфраструктури, надання допомоги їм».

В. Путін вважає, що остаточні домовленості між діючою владою України та представниками сепаратистів могли б бути досягнуті та закріплені під час запланованої зустрічі контактної групи 5 вересня поточного року в Мінську.

У свою чергу Прем'єр-міністр України А. Яценюк заявив, що план В. Путіна є спробою окомілювання для міжнародної спільноти перед самітом НАТО й спробою уникнути неминучих рішень Європейського Союзу про впровадження нової хвилі санкцій проти Росії. «“Сім пунктів” російського президента нібито для розв'язання кризи в Україні дивним чином нагадують план порятунку для російських терористів», – вважає А. Яценюк.

Отже, президенти України та Росії продемонстрували чергову спробу домовитися щодо вирішення конфлікту. Чи стане вона результативною, відповісти наразі важко. У будь-якому випадку, шанс на хоча б тимчасове перемир'я втрачати не можна, адже уникати визнання факту ведення війни між Україною та Росією вже неможливо. Залишається сподіватися на те, що миротворчий процес, започаткований у Мінську, може дати результат, бо якщо зупинити діалог, то сторони просто продовжать воювати. Це ж неприйнятна альтернатива.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

4 вересня у Верховній Раді депутати зібралися на закрите засідання, передає кореспондент УНН.

Перед депутатами сьогодні, як очікується, виступлять начальник Генштабу В. Муженко, прем'єр-міністр А. Яценюк, міністр палива та енергетики Ю. Продан, голова ГБУ В. Гонтарєва.

Депутати обговорять ситуацію на Сході України, а також питання енергетичної безпеки та ситуацію з курсом гривні (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 4.09*).

***

Верховная Рада не внесла изменения в законопроект о выборах.

2 сентября Верховная Рада отказалась разрешить изменение Центральной избирательной комиссией границ и центров одномандатных округов в Донецкой и Луганской областях, а также в других регионах в исключительных случаях по представлениям председателей соответствующих областных государственных администраций на парламентских выборах.

За законопроект № 4531а в целом проголосовали 134 депутата при минимально необходимых 226.

Соответствующие изменения предполагалось внести в законы Украины «О выборах народных депутатов Украины», «О Государственном реестре избирателей» и «Об осуществлении государственных закупок».

Документом предлагалось включить в уточненные списки избирателей военнослужащих и лиц начальствующего или рядового состава, которые выполняют задачи по назначению в местах временного пребывания подразделений на территории Донецкой и Луганской областей. Подтверждающим гражданство документом для военных, согласно документу, должен быть паспорт гражданина Украины, служебное удостоверение или военный билет.

Законопроектом предполагалось обязать органы внутренних дел не позднее чем за 10 дней до дня выборов обеспечить круглосуточную охрану помещений окружкомов и в случае необходимости – органов ведения госреестра избирателей.

Согласно документу, если голосование на всех участках округа не было проведено, то выборы в этом округе считаются несостоявшимися, а если в отдельных округах голосование не было организовано, то результаты выборов в общегосударственном округе (по спискам партий) устанавливаются по итогам голосования во всех других округах. При этом законопроект предполагал, что неподписание или отказ от подписания протокола отдельными членами комиссий, в том числе ЦИКа, не имеет правовых последствий для действительности протокола.

Кроме того, проект закона предлагал сократить затраты государственного бюджета Украины на организацию проведения выборов, в частности путем изъятия госфинансирования предвыборной агитации в СМИ. Об этом сообщает «Зеркало недели. Украина» (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>)). – 2014. – 2.09).

***

На засіданні Верховної Ради 2 вересня міністр фінансів О. Шлапак доповів проект закону про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» (щодо збільшення видатків ЦВК на позачергові вибори народних депутатів України у 2014 р.) за реєстр. № 4464а.

Законопроект не набрав голосів для прийняття («за» – 184) (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Безвізовий режим між Україною та ЄС: перспективи та нові можливості для громадян України”».

Відповідний документ зареєстровано за № 4635 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України прийняла Закон України «Про мораторій на примусову реалізацію житла, примусове відключення від мереж житлово-комунальних послуг, заборону нарахування та стягнення пені та інших штрафних санкцій у разі несвоєчасного здійснення платежів за житлово-комунальні послуги громадянами, які проживають на територіях проведення антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях».

Законом на час проведення антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей і на час після завершення, протягом якого громадянам буде погашена заборгованість із виплат заробітної плати, стипендій, інших грошових виплат, які утворилися за час проведення антитерористичної операції, встановлено мораторій на примусову реалізацію житла, примусове відключення від мереж житлового-комунальних послуг, заборону нарахування та стягнення пені та інших штрафних санкцій платежів за житлово-комунальні послуги громадянами, які проживають на відповідній території.

Згідно із Законом, «порядок визначення адміністративно-територіальних одиниць Донецької та Луганської областей, на території яких проводиться антитерористична операція, громадян та об'єктів, на яких поширюється дія цього Закону, і перелік документів, якими підтверджуються підстави для застосування мораторію, визначені у ст. 1 цього Закону, порядок компенсації підприємствам, що надають житлово-комунальні послуги, під час дії цього Закону встановлюються Кабінетом Міністрів України».

Законопроект зареєстровано за № 4188а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейською організацією ядерних досліджень (ЦЕРН) стосовно надання статусу асоційованого члена в ЦЕРН».

Згідно з Угодою, Україна набуде статусу асоційованого члена в ЦЕРН, що створить додаткові можливості для розширення участі України в міжнародному науково-технологічному співробітництві, сприятиме

подальшій інтеграції України в європейський науковий простір.

Асоційоване членство України в ЦЕРН дасть змогу представникам України брати участь у засіданнях Ради ЦЕРН (вищого керівного органу ЦЕРН, який приймає рішення з усіх питань, що стосуються його діяльності) за винятком закритих сесій, сприятиме розширенню участі вітчизняних учених у фундаментальних і прикладних наукових дослідженнях, які проводяться в рамках або за участі ЦЕРН.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0089 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Проект “Бескидський залізничний тунель” (Будівництво Бескидського тунелю) між Україною та Європейським інвестиційним банком).

Проект «”Бескидський залізничний тунель“ (Будівництво Бескидського тунелю)» розроблено відповідно до Порядку ініціювання, підготовки та реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1027 (зі змінами).

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0092 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо переведення садових і дачних будинків у жилі будинки та реєстрації у них місця проживання).

Законодавчим актом визначено порядок переведення у жилі садових і дачних будинків, уточнено зміст поняття «місце проживання фізичної особи».

Згідно із Законом, «місцем проживання фізичної особи є житло, у якому вона проживає постійно або тимчасово».

Законом встановлено, що «громадяни відповідно до Закону мають право на переведення дачних і садових будинків, що відповідають державним будівельним нормам, у жилі будинки, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Рішення про переведення дачних і садових будинків у жилі будинки приймається відповідними органами місцевого самоврядування». Відповідні зміни внесено до Житлового і Цивільного кодексів і Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2336а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).*

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: “Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків: проблеми та шляхи їх вирішення”».

Народні депутати схвалили Рекомендації зазначених парламентських слухань.

Постановою Верховній Раді України рекомендується:

– сприяти законодавчим ініціативам, спрямованим на вдосконалення правового регулювання забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків;

– продовжити вдосконалення на законодавчому рівні врегулювання правових відносин, пов'язаних з реалізацією житлових прав мешканців гуртожитків, на яких поширюється дія Закону України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», не зменшуючи при цьому обсяг цих прав;

– забезпечити здійснення парламентського контролю за дотриманням органами виконавчої та судової влади і прокуратури та організаціями незалежно від форм власності законодавства України про забезпечення реалізації житлових прав законних мешканців гуртожитків.

Спеціальній контрольній комісії Верховної Ради України з питань приватизації рекомендовано створити постійну робочу групу з питань приватизації гуртожитків.

Кабінету Міністрів рекомендовано забезпечити неухильне дотримання вимог законодавства України про житлові права мешканців гуртожитків.

Згідно з Постановою, Кабінет Міністрів до 1 грудня 2014 р. має поінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 4279а (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09**).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку” щодо недопущення порушень прав власників квартир та нежилых приміщень».

Законодавчим актом внесено зміни до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», спрямовані на запобігання порушенню прав власників приміщень у багатоквартирних будинках з боку посадових осіб об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ), зокрема шляхом запровадження ОСББ вступних внесків при прийнятті власника приміщень в ОСББ, затягування прийняття власників у члени ОСББ тощо.

Законом забороняється стягнення будь-яких внесків або платежів за вступ до об'єднання.

Законом встановлено, що «членство в об'єднанні набувається на підставі поданої письмової заяви власника (довіреної особи власника) за рішенням виконавчого органу об'єднання. Строк для ухвалення рішення встановлюється статутом та не може перевищувати десяти календарних днів з моменту подання відповідної заяви. Власник вважається членом об'єднання, якщо у встановлений для прийняття рішення строк не отримає письмової відмови. Відмова у прийнятті до об'єднання має бути вмотивованою, містити конкретні підстави такої відмови та може бути оскаржена у судовому порядку. Всі члени об'єднання мають рівні права у вирішенні будь-яких питань діяльності об'єднання незалежно від їхнього статусу, майнового і фінансового стану та інших ознак».

Законом також встановлено, що «рішення загальних зборів оприлюднюється на інформаційних стендах відповідних будинків, а також у будь-який інший передбачений статутом спосіб. Копії рішень загальних зборів надаються під розписку або направляються поштою (рекомендованим листом) на вимогу члена об'єднання або власника, який не є членом об'єднання, не пізніше трьох робочих днів з дня подання відповідної заяви».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2469а (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 2.09).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про ратифікацію Фінансової угоди (Проект “Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську”) між Україною та Європейським інвестиційним банком».

Закон забезпечує надання Україною згоди на обов'язковість для України Фінансової угоди (Проект «Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську») між Україною та Європейським інвестиційним банком. Відповідний законопроект зареєстровано за № 0095 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 2.09).

***

Верховная Рада одобрила проект Закона Украины «О ратификации Дополнительного протокола к Европейской хартии местного самоуправления о праве участия в делах органа местного самоуправления».

«Ратифицировав документ, Украина берет на себя обязательства создать условия для расширения прав граждан по участию в принятии решений органами местного самоуправления и обеспечить развитие местной демократии. Члены территориальной общины смогут более действенно контролировать деятельность местной власти, анализировать ее эффективность, влиять на власть через участие в местных референдумах. Принятие этого Закона – еще один шаг на пути реализации Концепции реформирования местного самоуправления, которая была утверждена

правительством», – отметил вице-премьер-министр Украины, министр регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства В. Гройсман.

По его словам, участие граждан в ведении общественных дел органами местного самоуправления важно для поддержания легитимности решений и внедрения прозрачности, открытости местной власти и повышения ее ответственности. Именно по такой модели работает местное самоуправление в Европе, обеспечивая каждому человеку возможность приобщаться к решению вопросов жизнедеятельности громад (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 3.09).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту осіб, які нагороджені орденом Героїв Небесної Сотні».

Законом внесено зміни до ст. 11 Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо доповнення переліку осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, особами, які нагороджені орденом Героїв «Небесної сотні», а також до ст. 16 зазначеного Закону – щодо надання пільг зазначеним особам.

Також Законом внесено зміни до п. 1 ст. 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» стосовно встановлення пенсії за особливі заслуги перед Україною особам, які нагороджені орденом Героїв «Небесної сотні».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4562а (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09).

***

Комітет з питань національної безпеки і оборони обговорив питання про стан проведення антитерористичної операції на сході України.

Члени Комітету на засіданні в середу, 3 вересня, заслухали доповіді міністра оборони В. Гелетея та інших керівників органів сектору безпеки і оборони щодо ситуації, пов'язаної із проведенням АТО.

Розгляд питання проходив в закритому режимі (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 4.09).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект постанови про заборону масових гулянь і використання піротехнічних засобів по всій території України на час проведення антитерористичної операції.

Голова комітету А. Кожем'якін, доповідаючи проект постанови (реєстр. № 4433а) на засіданні комітету, зазначив, що у зв'язку з проведенням

антитерористичної операції та бойовими діями на Сході України Верховній Раді пропонується «тимчасово, до завершення антитерористичної операції у східних районах України, заборонити масові гуляння та використання піротехнічних засобів (піротехнічні суміші та вироби, піротехнічні вироби, призначені для транспортних засобів, сценічні піротехнічні вироби, феєрверочні вироби, феєрверки загального використання та феєрверки професійного використання)».

А. Кожем'якін обґрунтував необхідність прийняття такої постанови тим, що в тих регіонах, у яких не ведуться бойові дії проти терористів, досить часто використовуються феєрверки (у ресторанах, парках, гулянках просто на вулицях чи відкритих майданчиках). Це викликає обурення в більшості жителів міст, містечок і сіл та спонукає до тимчасової заборони таких заходів.

Члени комітету одноголосно підтримали проект постанови, прийняття якого, на їхню думку, сприятиме забезпеченню прав і законних інтересів населення і вшануванню пам'яті та вираження поваги до загиблих під час антитерористичної операції українців (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 2.09*).

***

Заяву про дострокове складення депутатських повноважень написав народний депутат України від фракції «Батьківщина» В. Полочанінов. Про це він написав на своїй сторінці у Facebook, передає УНН.

«Зараз мені вже нічого робити в цьому залі, бо все, що в ньому відбувається, не має жодного відношення ні до моєї країни, ні до війни, яка в ній йде, ні до реформ і змін на благо, все на виборах і зайняті тільки цим. Цинізм і лицемірство на такому рівні, що мозок нормальної людини не може витримати такої інтоксикації. Змінити я цей стан речей в залі не можу, це об'єктивно, ...а приймати участь у цій “війні” під час війни я не вважаю для себе можливим», – написав народний депутат у Facebook Facebook (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент Украины П. Порошенко в четверг, 4 сентября, отбыл в Великобританию для участия в саммите НАТО, который пройдет в Ньюпорте (Уэльс).

«Президент Украины П. Порошенко отбыл с рабочим визитом в Великобританию для участия в саммите НАТО», – говорится в сообщении в Twitter.

Планируется, что Президент выступит на заседании глав государств и правительств Альянса, примет участие в заседании Комиссии Украина-НАТО, а также проведет ряд встреч.

Как сообщает пресс-служба главы государства, П. Порошенко начнет свое участие в Саммите со встречи с премьер-министром Великобритании Д. Кэмероном, президентом США Б. Обамой, канцлером Германии А. Меркель, премьер-министром Италии М. Ренци и президентом Франции Ф. Олландом.

Также предусматриваются двусторонние встречи с президентами Франции Ф. Олландом, Польши Б. Коморовским, Турции Р. Эрдоганом, премьер-министрами Великобритании Д. Кэмероном, Канады С. Харпером, госсекретарем США Дж. Керри, а также – с генсекретарем НАТО А. Фог Расмуссенем.

Двухдневный саммит НАТО при участии глав государств и правительств 28 стран-членов Альянса открывается в четверг, 4 сентября, в Уэльсе. Ключевыми темами саммита станут военная агрессия России против Украины, ситуация на Ближнем Востоке и в Северной Африке.

5 сентября лидеры стран НАТО обсудят способность Североатлантического Альянса реагировать на текущие и будущие угрозы безопасности. Будут проведены и параллельные заседания со странами, которые стремятся стать членами Альянса, а также с другими международными организациями для обсуждения проблем безопасности. По информации Альянса, это будет один из крупнейших саммитов в истории НАТО.

В мероприятии примут участие высшие должностные лица около 60 стран, в том числе высокопоставленные представители 33 стран-партнеров и международных организаций (ООН, ОБСЕ и ЕС) (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 4.09).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонні консультації з канцлером Німеччини А. Меркель.

Співрозмовники обговорили зусилля Президента України для досягнення миру на українському Донбасі. П. Порошенко висловив сподівання, що пропозиції щодо режиму припинення вогню будуть втілені всіма сторонами.

Глава української держави підтримав готовність російської сторони до реалізації спільного Плану дій з мирного врегулювання. На переконання Президента П. Порошенка, План дій повинен містити взаємні зобов'язання щодо режиму двостороннього припинення вогню, його моніторингу та верифікації з боку ОБСЄ, виведення всіх іноземних військ з території України, запровадження буферної прикордонної зони, звільнення всіх заручників та громадян України, що незаконно утримуються на території РФ.

Президент П. Порошенко повідомив канцлеру Німеччини, що він розраховує на те, що такий спільний План дій може стати основою для консультацій Тресторонньої контактної групи, яка збереться 5 вересня у Мінську.

Наприкінці розмови П. Порошенко та А. Меркель скоординували позиції

напередодні Саміту НАТО, що відбудеться 4-5 вересня у Ньюпорті *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 3.09).*

***

Президент України П. Порошенко обговорив режим повного припинення вогню з президентом Росії В. Путіним.

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Росії.

Результатом розмови стала домовленість про режим припинення вогню на Донбасі. Було досягнуто взаєморозуміння щодо кроків, які сприятимуть встановленню миру *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 3.09).*

***

Президент України П. Порошенко сподівається, що в п'ятницю тристороння контактна група розпочне переговори щодо процесу мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях, а також будуть взяті реальні кроки для досягнення миру. Про це глава держави заявив під час зустрічі з українцями, які були звільнені з лівійського полону.

Він підкреслив, що Україна не давала жодного приводу для того, щоб спровокувати проти себе агресію. «Весь світ знає, що Україна є країною, яка чітко дотримується зобов'язань, міжнародного права і яка є сьогодні об'єктом агресії з боку сусідньої держави», – зазначив Президент, висловивши сподівання на те, що, нарешті, вдасться припинити постійне порушення домовленостей, розстріл полонених, мирного населення, знищення навчальних закладів та інших об'єктів інфраструктури.

Глава держави наголосив, що досягнення миру сьогодні є першочерговим завданням. «Перше завдання – це мир. ... О 5 ранку (у середу, 3 вересня. – Ред.), у зв'язку з різницею у часі, ми говорили з президентом Путіним про те, яким чином ми можемо зупинити жажливі процеси. Не можна заперечувати те, що люди мають перестати гинути», – заявив Президент.

П. Порошенко підкреслив, що миру в Україні хочуть усі громадяни, тому він боротиметься за мир. «Народ України на 100 % “за”, політикани – хочуть погратися у війну. Але я хочу сказати, що не дам це зробити. Ми маємо спільно боротися за мир», – наголосив П. Порошенко *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 3.09).*

***

«Ключове завдання держави – це захист прав, життя і здоров'я кожного громадянина України, і саме на це мають бути спрямовані зусилля всіх органів влади», – заявив Президент України П. Порошенко під

час зустрічі з українцями, звільненими з лівійського полону.

«Для нас було пріоритетним, ключовим завданням, щоб ми змінили ставлення Держави Україна до кожного окремого українця, українця за кордоном. Захист його прав, життя і здоров'я має бути для держави першим пріоритетом. Ми мали забезпечити ефективний захист вашого життя, – сказав П. Порошенко, звертаючись до звільнених. – Всі мають знати, що, якщо хтось потрапив у біду, держава зробить все, щоб його врятувати і допомогти, тому що в цьому головна мета держави. Україна буде боротися за своїх громадян скрізь».

Глава держави зазначив, що процес звільнення був непростим, і до нього було залучено чимало людей і керівників арабських держав.

Разом з тим він зауважив, що святкувати перемогу ще зарано, оскільки в полоні ще залишилося четверо українців. Глава держави висловив переконання, що їх невдовзі також вдасться звільнити, оскільки всі звинувачення проти них є безпідставними. «Всі звинувачення, які намагалися їм висунути, – є абсурдними. Цивілізований світ це знає», – зазначив Президент.

Один із звільнених В. Братченко від імені всіх подякував главі державі, міністру закордонних справ, працівникам Посольства України, лікарям за постійну підтримку під час їхнього перебування в полоні та зусилля, яких вони доклали, для їхнього звільнення. «Посольство завжди було поряд, ми це відчували», – сказав колишній полонений.

І. Лайбу також додав, що, перебуваючи в полоні в чужій країні, завжди відчував підтримку держави та українського народу. «Величезна подяка за це, бо, коли кожного дня відчуваєш, що за тобою народ, стає легше. Ми не втрачали надії і вірили, що рано чи пізно будемо на своїй Батьківщині», – сказав він.

У 2011 р. лівійськими повстанцями було затримано 24 співробітника лівійсько-російської нафтової сервісної компанії TAHAHA, серед яких було два росіянина, три білоруса, решта – українці. У ЗМІ повідомлялося, що лівійські повстанці звинуватили робітників, більшість з яких – обслуговуючий персонал, у пособництві колишньому лідеру Лівії М. Каддафі. 24 серпня 2014 р. їх було звільнено з полону та переправлено до Москви, а згодом – до Києва. Один з українців не дожив до звільнення.

Чотири українці ще залишаються в полоні бойовиків угруповання «Місурата» – батько та син Володимир та Вадим Чигирьови, Ю. Санін та А. Рубан. Їхні товариші передали Президенту листа від дружин затриманих із проханням сприяти їхньому звільненню (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 3.09).*

***

Президент України П. Порошенко підписав Закон України № 1637-VII «Про лікарські засоби» щодо удосконалення порядку забезпечення населення лікарськими засобами, призначеними для

лікування соціально небезпечних і тяжких хвороб».

Документом спрощується процедура реєстрації деяких лікарських засобів і доступу на український ринок медикаментів, які отримали в США і ЄС статус орфанних. Ідеться про засоби, призначені для лікування таких хвороб, як туберкульоз, ВІЛ/СНІД, вірусні гепатити та тяжких онкологічних, рідкісних захворювань.

Тобто скасовується реєстрація в Україні таких лікарських засобів із застосуванням тривалої і складної процедури, яка, по суті, дублює процедури, пройдені в США або ЄС.

Законом також доповнюється перелік незареєстрованих лікарських засобів, що можуть ввозитися на митну територію України, лікарськими засобами, призначеними для лікування рідкісних (орфанних) захворювань, які в установленому порядку допущені до застосування на території США або ЄС, незалежно від того, чи зареєстровані вони компетентними органами зазначених країн **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 2.09).**

***

Президент України П. Порошенко підписав Закон України «Про внесення змін до законів України “Про військовий обов’язок та військову службу” та “Про засади запобігання і протидії корупції”».

Закон № 1634-VII врегульовує законодавство задля сприяння переходу Збройних сил України до комплектування особового складу на контрактній основі, а також спрощення процедури й скорочення часу, необхідного для здійснення призову громадян на військову службу у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці України, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення правового режиму воєнного стану **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 2.09).**

***

В Україні було ліквідовано робочу групу з питань розвитку взаємодії з Митним союзом. Про це йдеться в Указі Президента України, опублікованому на сайті глави держави.

Президент також припинив діяльність ряду інших робочих груп і рад експертів. Зокрема, ідеться про раду експертів з питань українсько-російських відносин, робочу групу з опрацювання пропозицій щодо вдосконалення залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, Комітет з питань підготовки й проведення VI Форуму творчої та наукової інтелігенції держав-учасниць СНД та ін. **(Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 3.09).**

***

Україна в умовах російської агресії отримає широку підтримку з боку країн світу, адже світ сьогодні усвідомлює, що за Україною – правда,

наголошує уповноважений Президента України з питань врегулювання ситуації на Сході України І. Геращенко.

«Україна буде наполягати на тому, що в цій ситуації не можна обмежуватися тільки третім рівнем санкцій, ми будемо наполягати на їх посиленні та на поглибленні наших взаємовідносин з ЄС і НАТО», – зазначила І. Геращенко в ефірі Першого національного телеканалу.

Уповноважений повідомила, що за дорученням Президента вона разом з жінками-парламентарями відвідала військові польові госпіталі, які є на межі зони антитерористичної операції, з метою з'ясування умов роботи військових лікарів. «У цій війні, де немає ні честі, ні совісті, де не виконується жодне зобов'язання, де на полі бою взяли в полон шість наших військових лікарів, а 19 лікарів зараз знаходяться в полоні ДНР і ЛНР, що порушує будь-які міжнародні стандарти, не можна перемогти лише військово. Очевидно, що тут треба перемагати на дипломатичному фронті», – сказала вона.

І. Геращенко підкреслила, що Європа має усвідомити рівень ризиків, які сьогодні створює агресія Росії по відношенню не тільки до України, а й усього континенту. «Щоб це зупинити, треба допомогти Україні не лише заявами, а реальними діями, – наголосила уповноважений Президента. – Ми повинні залучати більше союзників. Президент докладає зусилля, щоб Європа відійшла від тактики “глибокого занепокоєння”, щоб нарешті було введено третій рівень санкцій, щоб Україна отримала якщо не живу військову силу, то військову техніку, обладнання для медичних госпіталів», – зазначила І. Геращенко.

Вона висловила переконання, що мирний план Президента щодо врегулювання ситуації на Донбасі буде реалізований. «Це питання часу, це питання зусиль», – наголосила вона.

І. Геращенко зазначила, що 20 поранених учасників АТО відправилися до Німеччини, де отримають лікування за рахунок уряду ФРН. Крім того, 50 бійців отримають якісне протезування за рахунок НАТО.

Говорячи про необхідність посилення інформаційної безпеки, І. Геращенко підкреслила, що українське телебачення має популяризувати справжніх героїв, які борються за Батьківщину. «Важливо, щоб сьогодні народили не лише нову ідеологію, але й нових героїв. Щоб з нашого ефіру зникли програми про “ментів”, російські серіали», – наголосила вона
(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 2.09).

***

Благодаря процессу оптимизации штат работников Администрации Президента Украины будет обновлен на 80 %, сообщил заместитель главы Администрации Президента Украины Д. Шимкив.

«Я считаю, что смена людей, работающих в государственной службе, – это важный вопрос, потому что без замены людей мы не сможем изменить систему. С 1 ноября это должна быть совершенно новая Администрация Президента», – отметил на брифинге Д. Шимкив.

Он подчеркнул, что одним из требований к руководителям подразделений является знание английского языка. По словам Д. Шимкива, все работники Администрации Президента уже предупреждены об увольнении.

Он сообщил, что в рамках оптимизации структуры Администрации Президента планируется ликвидация 22 совещательных органов при главе государства.

Также Д. Шимкив сообщил, что переход Администрации Президента на систему электронного управления должен завершиться до конца текущего года. «Некоторые процессы уже переведены на электронное управление. Эта система работает», – сказал он (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*. – 2014. – 3.09).

***

Уряд України буде послідовно виконувати програму реформ, яка підписана між Україною та міжнародними кредиторами. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Якби не було міжнародної фінансової допомоги, підкреслив Прем'єр-міністр, то «курс би не плавав і не скакав, а просто літав у космос». «Саме завдяки нашій жорсткій та правильній роботі з Міжнародним валютним фондом, позиції уряду щодо необхідності проведення складних, але потрібних для країни реформ – це не для МВФ реформи, а для України, – ми отримали фінансову допомогу, отримали кредити, не допустили дефолту. І ми насолити всім тим, які думали, що ні першого, ні другого траншу МВФ не буде. Буде, якщо всі злагоджено працюють, у першу чергу в Україні».

«Через війну економічні показники залишають бажати кращого: ріст економіки мінусовий, інфляція висока, курс гривні інколи плаває, інколи скаче. Це ті три економічні показники, як температура економічного тіла... Коли війна, ніякого інвестора не затьгнеш, люди біжать у банк забирати гроші, економіка перелякана, підприємці бояться, бізнесмени думають, як зберегти активи. Коли війна, немає віри», – сказав він.

Проте, зазначив А. Яценюк, для економічної стабілізації уряду вдалося отримати кошти від міжнародних кредиторів. Він розповів, як ці гроші використовуються: «До кінця року буде залучено 10,7 млрд дол., 9,2 з яких – Україна погашає борги, щоб не було дефолту, щоб нас не оголосили банкрутом. Зараз ми справляємося по наших соціальних виплатах, фінансуванню військової операції, по забезпеченню зарплат і пенсій внутрішнім ресурсом. Тому за кожну копійку, яку ми взяли, ми звітуємо».

За його словами, наразі необхідно терміново диверсифікувати ринки: «Тому уряд створив офіс торгового представника України. Це також не велосипед, який ми придумали. Аналогічні інститути є в Європейському Союзі та Сполучених Штатах Америки. Офіс торгового представника України буде займатися лобюванням інтересів українського бізнесу за кордоном і захистом українського бізнесу від посягань на нього».

Він також повідомив, що уряд «провів закон про держзакупівлі, схвалив

концепцію реформування податкової системи та підготував закони, які на наступному тижні внесе до парламенту – План дій, що робимо».

«Програму з МВФ виконуємо жорстко по кожному пункту. Подобається, не подобається – це потрібно для України. І тому уряд буде послідовно виконувати програму реформ, яка підписана між Україною та міжнародними кредиторами», – підсумував А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 3.09).

***

Уряд звернувся до парламенту з пропозицією ухвалити закон про приватизацію.

«Ми звертаємося до парламенту невідкладно прийняти закон про перелік об'єктів, що не підлягають приватизації. Уряд іде на саму масштабну приватизацію. Ми вилучаємо з переліку об'єктів, які не підлягали приватизації, 1251 об'єкт», – повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Скептикам ідеї приватизації він відповів: «Я скажу, хто буде виступати проти приватизації – ті, які за рахунок адміністративного впливу та політичних важелів чи то в парламенті, чи то в уряді, чи то в Адміністрації Президента будуть розставляти керівників державних компаній та фактично приватизовувати ці компанії, висмоктуючи, як вампіри, з державних компаній ресурси, гроші та активи».

А. Яценюк наголосив, що приватизація має відбуватися «на прозорих конкурсах і аукціонах»: «Хто дав найвищу ціну, без обмежувальних критеріїв, і хто гарантує розвиток підприємства, – купуйте і працюйте. Завдання уряду та влади – регуляція та отримання доходів. Завдання бізнесу – робота, збільшення власних доходів і, відповідно, збільшення кількості робочих місць і доходності свого бізнесу».

Він зазначив, що по Одеському припортовому заводу і по інших заводах уряд пропонує, щоб так звані «пробні пакети акцій, до 5 %, які розміщуються як перший крок до приватизації об'єкта, розміщувалися на біржах не в Україні, а на західних біржах». «Тоді ми побачимо реальну ціну об'єктів. Ми хочемо чесної, прозорої та ефективної приватизації із західними партнерами. На Варшавській біржі визначимо, скільки коштує, а не на українській, де самі собі малюють і самі в себе купують», – підкреслив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 3.09).

***

«Сім пунктів» російського президента нібито для вирішення кризи в Україні дивовижним чином нагадують план порятунку для російських терористів. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

«Цей черговий “план” – спроба окомілювання для міжнародного співтовариства перед самітом НАТО і намагання уникнути неминучих рішень Європейського Союзу про запровадження нової хвилі санкцій проти Росії», – наголосив глава уряду України.

«Справжній план Путіна – це знищення України та відновлення СРСР»,

– підкреслив він. За словами Прем'єр-міністра, немає віри жодному плану російського президента: «Усі попередні погоджені Росією домовленості – у Женеві, у Нормандії, у Берліні, у Мінську – російський режим або просто ігнорував, або нахабно порушував». «Найкращий план для припинення війни Росії проти України складається лише з одного пункту: Росія прибирає свою регулярну армію, найманців і терористів з української території. І тоді в Україні буде мир», – наголосив глава уряду.

«Ми очікуємо рішень НАТО і Європейського Союзу щодо зупинки агресора», – заявив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 3.09).

***

Прем'єр-міністри України та Словаччини відкрили реверс газу зі Словаччини до України.

У вівторок, 2 вересня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк, прем'єр-міністр Словаччини Р. Фіцо та директор департаменту внутрішнього енергетичного ринку Європейської комісії К.-Д. Борхардт запустили у промислову експлуатацію газогін Вояни – Ужгород у м. Вельке Капушани (Словаччина).

На урочистій церемонії відкриття газогону А. Яценюк від імені уряду України висловив вдячність уряду Словаччини «за допомогу та реальну співпрацю в забезпеченні енергетичної безпеки»: «Ми стоїмо перед великими викликами, і енергетична безпека є одним із ключових».

«Завдяки відкриттю реверсу зі Словаччини і можливості для України придбавати газ у Європі, ми замінили 40 % газу, який раніше купували в російській компанії “Газпром” на газ, який купуємо та транспортуємо з Європи», – наголосив Прем'єр-міністр.

А. Яценюк підкреслив, що Україна «зробила багато вирішальних рішень щодо енергоефективності та забезпечення енергетичної безпеки країни».

Він нагадав, що Верховна Рада України ухвалила закон, який «дозволив виключно європейським і американським компаніям отримати частку в операторській компанії щодо управління та експлуатації української газотранспортної системи та українських сховищ»: «Від імені уряду звертаюся до наших європейських друзів з тим, щоби країни-члени Європейського Союзу залучились до інвестицій в українську газотранспортну систему».

«Ми потребуємо єдності, єдиних підходів у політиці та економіці, єдиних підходів в енергетиці. І наша спільна робота на 100 % забезпечить гарантії як постачання, так і транзиту газу, якщо ми спільно будемо експлуатувати та модернізувати українську газотранспортну систему», – наголосив він.

Глава уряду підкреслив, що Європа потребує нових енергетичних правил: «чесних, прозорих, чітких, які не дозволять створювати монополію на енергетичному ринку. Монополія – це шлях у нікуди, як в економіці, так і в енергетиці. Тому конкуренція, прозорість ринку та ефективність захисту

нашої спільної з Європейським Союзом енергетичної безпеки – це єдино правильний шлях».

«Також наш шлях – диверсифікація енергопостачання. І сьогодні ми демонструємо реальність диверсифікації», – сказав він.

Крім того, за словами А. Яценюка, необхідно забезпечити енергоефективність: «Зменшення споживання і нові види паливно-енергетичних ресурсів, у тому числі зелена енергетика, альтернативні джерела».

А. Яценюк звернувся до прем'єр-міністра Словаччини: «У нас із вами дуже великий обсяг спільної роботи». Глава уряду висловив вдячність Європейській комісії: «Ще півроку тому мало хто сподівався, що ми спільними зусиллями зможемо придбавати з Європейського Союзу до 10 млрд куб. м газу. Це дуже великий крок уперед».

«Ми подолали всі й політичні, і технічні труднощі, і продемонстрували – ми єдині. А якщо ми єдині, то ми сильні», – сказав глава уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 2.09).

***

Україна разом із партнерами зі Словаччини та Європейською комісією зробила крок до диверсифікації енергопостачання та зменшення енергозалежності, наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк після церемонії відкриття газогону Вояни – Ужгород у м. Вельке Капушани (Словаччина) у вівторок, 2 вересня.

«Звичайно, це не остаточне вирішення, але це величезний крок уперед. Україна сьогодні може ствердити, що разом із нашими словацькими друзями та Єврокомісією ми зробили перший крок до диверсифікації енергопостачання та зменшення енергетичної залежності», – сказав глава уряду.

«Моя відповідь президенту Путіну на його жорстку заяву щодо цього реверсного потоку: газ не має етикеток. Це просто газ. Якщо ми платимо кошти, то хтось його транзитуює і хтось купує», – підкреслив А. Яценюк.

Він нагадав, що Україна ратифікувала Третій енергетичний пакет: «Ми розпочали всеохоплюючу реформу українського енергетичного сектору, щоб наблизити його до стандартів ЄС».

«Нам це вдалося, тому що ми – Україна та ЄС – були і є об'єднаними. Це найкращий рецепт для перемоги. І ми це зробили», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 2.09).

***

Кабинет Министров Украины подписал соглашение по покупке 1 млн т южноафриканского угля, сообщил Премьер-министр Украины А. Яценюк, открывая заседание Кабмина в среду.

«Они (боевики – ИФ) разбомбили основные шахты, с которых мы поставляли уголь на украинские ТЭС. Поэтому правительство уже подписало соглашение на поставку 1 млн т угля с Южноафриканской республики,

первый корабль грузится. Частные компании также закупают уголь. Ситуация месяц назад была очень сложной, сейчас удерживаем баланс – он очень сложно удерживается, но делаем все для того, чтобы энергетический сектор страны работал», – сказал он.

А. Яценюк добавил, что импортный уголь обходится Украине дороже отечественного. «Это дороже, дольше. Но, с другой стороны, наконец, появился стимул заменить наши котлы на ТЭЦах, перейдем на более дешевый уголь, и вызовы в энергетическом секторе заставят нас проводить реальную модернизацию украинской энергетики», – резюмировал он.

Как сообщалось, угледобывающие предприятия Украины в январе – августе 2014 г., по оперативным данным, снизили добычу рядового угля на 8,9 % (на 4 млн 888,2 тыс. т) по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. – до 49 млн 820,2 тыс. т.

В августе текущего года добыча угля в Украине в связи с боевыми действиями на Донбассе рухнула в два раза (на 3 млн 369,6 тыс. т) по сравнению с августом 2013 г. – до 3 млн 492,1 тыс. т. В том числе коксующегося в 2,9 раза (на 1 млн 229,9 тыс. т) – до 639,8 тыс. т, энергетического – в 1,8 раза (на 2 млн 139,7 тыс. т), до 2 млн 852,3 тыс. т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Кабінет Міністрів України планує в жовтні цього року ввести санкції щодо Росії. Про це йдеться в урядовому Плані дій «Відновлення України», який під час засідання уряду представив Прем'єр А. Яценюк 3 вересня, передає УНН.

Як зазначається, вказаний крок очікується прийняти у жовтні 2014 р. Під українські санкції можуть підпасти 65 компаній та майже дві сотні осіб.

Закон України «Про санкції» буде розповсюджуватися в першу чергу на 172 фізичні особи, які всіляко сприяли анексії Криму, агресії Росії проти України, та на 65 юридичних осіб, які фінансово підтримували та через яких фінансувалась сепаратистка діяльність (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Кабінетом Міністрів України схвалено проект указу Президента України «Про затвердження Річної національної програми співробітництва Україна – НАТО на 2014 рік».

Проекти указу Президента України та Річної національної програми співробітництва Україна – НАТО на 2014 р. (далі – РНП-2014) були розроблені Міністерством закордонних справ України ще у 2013 р., погоджені на засіданні уряду та подані на розгляд Президенту України на початку 2014 р.

Однак у березні 2014 р. документ було повернуто до МЗС України на доопрацювання у зв'язку зі зміною складу Кабінету Міністрів України, а також принципово новою внутрішньо- та зовнішньополітичною ситуацією

України, що склалася на той час.

Цей проект РНП-2014 доопрацьовано Міністерством закордонних справ України за участю Комісії з питань партнерства України з Організацією Північноатлантичного договору з урахуванням особливостей співпраці в умовах збройної агресії Російської Федерації проти нашої держави, зокрема, стороною НАТО розроблено додаткові механізми інтенсифікації співробітництва в усіх сферах, а також збільшено фінансування практично всіх існуючих програм співпраці з нашою державою.

Схвалений Кабінетом Міністрів України проект РНП-2014 має особливу актуальність, оскільки 4–5 вересня ц. р. у Великій Британії відбудеться Саміт НАТО, у рамках якого планується проведення засідання Комісії Україна-НАТО на рівні глав держав та урядів.

Очікується, що Україна стане єдиною країною-партнером, з якою буде проведено зустріч на найвищому рівні у форматі 28+1 (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 2.09*).

***

Кабинет Министров Украины намерен провести сокращения количества государственных служащих на 3 % с одновременной индексацией зарплат работающим чиновникам на показатель инфляции. Об этом говорится в обновленном меморандуме между Украиной и Международным валютным фондом.

«В 2015 г. мы намерены разморозить зарплаты чиновникам и индексировать их на процент ожидаемой инфляции, одновременно сокращая общую численность управленцев на 3 %. В то же время общий объем зарплат госслужащих составит 10,2 % ВВП», – говорится в меморандуме.

Ранее министр юстиции П. Петренко анонсировал решение правительства провести сокращение госаппарата на 30–50 % (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 2.09*).

***

Кабинет Министров Украины назначил исполняющим обязанности министра экономики А. Максюту, который до этого был первым заместителем министра. Об этом сообщил министр Кабмина О. Семерак.

Отмечено, что такое решение было принято на заседании правительства в среду, 3 сентября.

При этом О. Семерак добавил, что это техническое решение, поскольку после заявления об отставке министра П. Шереметы А. Максюта и так фактически исполнял его обязанности, в том числе присутствовал на заседаниях Кабмина и проводил брифинги для СМИ.

Как сообщал Корреспондент.net, 3 августа Верховная Рада приняла отставку П. Шереметы (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2014. – 3.09*).

***

Мінприроди виходить на один з найважливіших етапів на шляху до євроінтеграції – приведення законодавства країни у відповідність до вимог права ЄС. Про це повідомив міністр екології та природних ресурсів А. Мохник на брифінгу в Будинку уряду, розповідаючи про результати роботи Мінприроди на шляху до євроінтеграції.

«Уже практично пройшло два місяці від моменту підписання Угоди з ЄС, і навіть незважаючи на те, що Угода не ратифікована, всі терміни, які визначені в ній, власне, розпочали свій відлік», – зазначив А. Мохник, інформуючи щодо етапів виконання положень Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Міністр проінформував, що 21 серпня 2014 р. в Мінприроди відбулося представлення Національної стратегії наближення (апроксимації) законодавства України до права ЄС у царині охорони довкілля. Вона включає два найважливіші етапи: приведення законодавства країни у відповідність до вимог права ЄС та практичне впровадження вимог і стандартів ЄС.

За словами міністра, перший етап, за оцінками експертів, може зайняти від двох до 10 років. Оцінюється він приблизно в півмільярда гривень. А от практичне впровадження вимог і стандартів ЄС є більш затратним. З досвіду держав – членів ЄС, затрати на повне впровадження становлять у середньому близько однієї тисячі євро на особу.

А. Мохник проінформував про низку заходів, які вживалися Міністерством цього року, зокрема, роботу з депутатами Верховної Ради на експертному рівні щодо внесення відповідних змін у законодавство (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 3.09*).

***

Уряд затвердив порядок черговості соціальних виплат громадянам за рішеннями судів. Про це повідомив міністр юстиції П. Петренко на брифінгу за результатами засідання Кабінету Міністрів України 3 вересня.

Він зазначив, що урядовим рішенням визначено три черги виплат: «У першу чергу виплачуються соціальні зобов'язання перед пенсіонерами, інвалідами. У другу чергу – відповідні борги за рішеннями судів перед особами, які мають трудові спори. У третю чергу будуть виплачуватися інші заборгованості за рішеннями судів».

Він підкреслив, що соціальні борги утворилися внаслідок «цинічних популістських рішень» протягом попередніх 20 років, коли напередодні виборів вносилися зміни до законів щодо запровадження соціальних пільг, які в результаті не виконувалися. «Однак, – підкреслив міністр, – український уряд сьогодні чітко показав, що виконує зобов'язання держави перед громадянами, які визначені відповідними рішеннями національних судів».

За його словами, кошти на соціальні виплати громадянам за рішеннями судів визначатимуться окремою бюджетною програмою та виплачуватимуться згідно з реєстром за чергою, яку сформує Державна виконавча служба (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 3.09*).

***

Перший заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України А. Максюта провів зустріч з представниками Агентства США з міжнародного розвитку USAID, під час якої сторони обговорили перспективи співробітництва в рамках державно-приватного партнерства.

Під час зустрічі А. Максюта заявив про готовність уряду використовувати державно-приватне партнерство для залучення іноземних інвестицій, оскільки такий вид партнерства може стати платформою для вирішення завдань розвитку та розв'язання проблем, які постали перед Україною, у тому числі – пов'язаних з відбудовою територій, що зазнали руйнування внаслідок збройного конфлікту.

За словами експерта Мінекономрозвитку, до цього часу потенціал державно-приватного партнерства в Україні був використаний не в повній мірі через складну бюрократичну систему. Однак наразі в державі створені сприятливі законодавчі умови для реалізації спільних проектів з бізнес-структурами.

У підсумку зустрічі сторони обговорили галузі української економіки, що найбільш придатні для двосторонньої співпраці держави та бізнесу, серед них: будівництво доріг, ЖКГ, енергетичний сектор, інфраструктура портів, сфера охорони здоров'я (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 3.09*).

***

Україна домовилася про співробітництво з Китаєм у галузі здоров'я та карантину тварин. Підписання Угоди про співробітництво в галузі здоров'я та карантину тварин є вагомим кроком у напрямку продуктивної співпраці з Китайською Народною Республікою у галузі сільського господарства. Про це заявив заступник голови Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України В. Башинський під час перемовин з представниками делегації Китаю у рамках роботи підкомісії з питань співпраці у сфері сільського господарства.

«Зараз Україна вже має право експорту продуктів тваринництва у країни ЄС одразу за кількома позиціями. Цей список ми плануємо розширювати. Хотілося б продовжувати співпрацю не тільки у напрямку Європи, а й Китаю», – додав В. Башинський.

Під час роботи сторони домовилися здійснювати обмін кращими зразками тварин і проводити дослідження нових ветеринарних препаратів. Також досягнуто згоди між українськими виробниками ветеринарних препаратів та біопрепаратів і китайськими партнерами щодо спільного будівництва заводу з виробництва ветпрепаратів за міжнародними стандартами якості GMP.

Крім того, українська сторона висловила зацікавленість в експорті продукції тваринного походження з України до Китайської Народної

Республіки. Задля цього сторони домовилися надати підтримку Державній ветеринарній та фітосанітарній службі України і Генеральній адміністрації нагляду за якістю, інспекції та карантину Китайської Народної Республіки в узгодженні умов експорту (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 3.09).

***

Мер Києва В. Кличко заявляє, що вартість ремонтних робіт на вул. Хрещатик становила 10 млн грн. За його словами, вартість повної заміни асфальту становила би 30 млн грн. «З урахуванням того, що стан доріг у Києві залишає бажати кращого, а Хрещатик перекладали минулого року, ми прийняли рішення частково відремонтувати проїжджу частину», – зазначив В. Кличко.

Він додав, що зекономлені кошти будуть спрямовані на ремонт доріг у дуже поганому стані. Як відомо, київавтодорівці оцінювали вартість косметичного ремонту дорожнього покриття на центральних вулицях Києва у 7 млн грн. Вартість ремонту майдану Незалежності – у понад 60 млн грн.

Також повідомлялося, що за час протистоянь у центрі столиці сильно постраждали фонтани, і на їхній ремонт потрібно близько 7 млн грн.

Експерти ж оцінювали ремонт центральних вулиць Києва у 1,5–9 млн грн (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 3.09).

ПОЛІТИКА

Генсек ООН привітствует переговори между П. Порошенко и В. Путиным.

Генсек ООН Пан Ги Мун привітствует переговори между президентами Украины и России о поэтапном плане мирного урегулирования украинского противостояния и подчеркивает, что такой план будет успешным только при проявлении доброй воли сторон, заявил официальный представитель всемирной организации С. Дужаррик, передает РИА Новости Украина.

«Генеральный секретарь подчеркивает, что такой план может быть успешным только, если все стороны проявят добрую волю и примут конкретные шаги для его выполнения, в том числе во время предстоящих 5 сентября в Минске консультаций трехсторонней группы и вооруженных групп», – сказал С. Дужаррик.

По его словам, подробности плана пока не известны генеральному секретарю, но он «привітствует известие о состоявшихся переговорах между президентами Петром Порошенко и Владимиром Путиным о поэтапном плане, нацеленном на мирное урегулирование конфликта в Украине».

Генеральный секретарь, как отметил С. Дужаррик, также надеется, что Российская Федерация «проявит свое влияние на вооруженные группировки

с целью достижения устойчивого и мирного урегулирования кризиса» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 4.09).

***

В ОБСЕ призвали Россию поддержать территориальную целостность Украины.

Председатель Парламентской ассамблеи ОБСЕ И. Канерва заявил о необходимости остановить поток военных и оружия, которые пересекают границу России с Украиной. Об этом он заявил на встрече с главой российского МИД С. Лавровым в Москве.

«Нужно выработать политическое решение. Мы считаем необходимым пресечь поток военных и оружия, которые пересекают границу. Гуманитарная ситуация в Украине нуждается в урегулировании», – сказал И. Канерва.

Он также заявил о поддержке территориальной целостности Украины.

«Мы готовы поддержать суверенитет, территориальную целостность и независимость Украины. От имени Парламентской ассамблеи призываю все страны поступать аналогичным образом», – заявил председатель ПА ОБСЕ.

В свою очередь, глава российского дипведомства заявил, что Москва готова к практическим шагам по деэскалации конфликта в Украине в рамках плана по урегулированию ситуации, который накануне предложил президент РФ В. Путин.

«Надеемся, что призывы будут услышаны, особенно Киевом, Донецком и Луганском. Готовы вместе с ОБСЕ обеспечивать практически шаги по деэскалации», – приводит слова С. Лаврова Интерфакс-Украина (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 4.09).

***

Еврокомиссия разработала новые санкции против России.

Еврокомиссия приняла для рассмотрения стран-членов ЕС дальнейшие антироссийские меры относительно допусков к рынкам капиталов, использованию чувствительных технологий и товаров двойного назначения, говорится в заявлении официального представителя Еврокомиссии 3 сентября.

«Следуя поручению Европейского совета от 30 августа относительно ситуации в Украине, Еврокомиссия рекомендовала ...для рассмотрения странами-членами предложений для ЕС принять значительные дальнейшие шаги. Эти предложения дополняют меры, одобренные 31 июля и касающиеся доступа на рынки капиталов, использования товаров оборонного и двойного назначения, а также к чувствительным технологиям. Предложения будут рассмотрены странами-членами», – говорится в сообщении.

«Обсуждение и оценка предложений комиссии остается за странами-членами. Они будут представлены позже в среду на заседании комитета постпредов. В случае одобрения мер странами-членами предложения будут опубликованы в официальном журнале ЕС», – говорится в заявлении.

В пресс-службе Еврокомиссии отметили, что передали на утверждение в Совет ЕС дополнительные санкции против России, которые должны быть утверждены письменной процедурой до конца недели.

Как сообщал Корреспондент.net, накануне в Министерстве иностранных дел РФ заявили, что страна намерена принять ответные меры в случае введения Евросоюзом новых санкций против нее.

Украина ожидает, что до 5 сентября ЕС будет предложен мощный пакет санкций против РФ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

Президент США Б. Обама заявил, что Украина стикнулася з російською агресією, проти якої слід об'єднатися. Про це він заявив під час робочої поїздки в Естонію, передає УНН.

«Ми повинні і далі бути об'єднаними проти російської агресії в Україні», – зазначив він. Також Б. Обама заявив, що Сполучені Штати Америки працюють над зміцненням безпеки союзників по НАТО і подальшим збільшенням американської військової присутності в Європі.

Як повідомлялося, президент США Б. Обама прибув у Естонію із одноденним візитом. 4 вересня він візьме участь у саміті НАТО в Уельсі.

Нагадаємо, під час робочої поїздки Б. Обама заявив, що припинення вогню в Україні може бути ефективним тільки у тому випадку, якщо Москва перестане «прикидатися» щодо відсутності контролю над проросійськими сепаратистами та припинить посилати війська і зброю в Україну (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Президент США Б. Обама 3 сентября заявил, что НАТО должно усилить украинскую армию. Об этом он заявил во время визита в Эстонию, передает информагентство Reuters.

«НАТО должно принять конкретные обязательства по оказанию помощи Украине, чтобы она модернизировала и укрепила свои силы безопасности. Мы должны делать больше, чтобы помочь другим партнерам по НАТО, в том числе Грузии и Молдове, укрепить свою оборону», – сказал президент США.

Он также сказал, что Альянс должен постоянно открывать двери для вступления новых членов.

Ранее в своем выступлении в Эстонии президент США назвал Россию страной-агрессором и заявил, что присутствие российских войск в Украине – неоспоримый факт (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

На экстренном заседании генералитета НАТО в конце минувшей недели члены Североатлантического альянса «в корне пересмотрели»

свою оценку соотношения сил в зоне вооруженного конфликта в Украине, пишет немецкий журнал Der Spiegel.

«В военном плане конфликт для Киева уже проигран», – констатировал неназванный генерал НАТО. По его мнению, П. Порошенко «не остается ничего, кроме как вести переговоры, чтобы живыми вытащить своих людей из клещей, в которые их взяли русские». Украинскому Президенту «диктуют, куда он может передислоцировать своих людей. На языке войны это называется победой», добавил собеседник издания.

Как подсчитала разведка НАТО, не менее 20 батальонов, каждый, по меньшей мере, в 500 человек с тяжелыми вооружениями подступили к границам восточных областей Украины, пишет издание. «Украина фактически утратила контроль над своими восточными границами», – говорится в статье.

С точки зрения стратегов Альянса, для того чтобы Киев потерпел поражение, «вторжение дополнительных российских соединений уже и не потребуется», поскольку «слишком велико численное превосходство уже просочившихся частей». «Возможность изменения ситуации в пользу Киева они исключают», – пишет издание.

Как сообщал Корреспондент.net, министр обороны Украины В. Гелетей заявил, что операция по освобождению востока Украины от сепаратистов завершена и Украина должна начать обороняться от РФ. В. Гелетей также заявил, что Россия угрожает в случае продолжения антитеррористической операции применить против Украины тактическое ядерное оружие.

В СНБО ранее заявляли, что российские войска контролируют город Новоазовск и ряд населенных пунктов Новоазовского, Старобешевского и Амвросиевского района Донецкой области. При этом в России утверждают, что войск РФ в Украине нет (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2014. – 2.09).*

***

По мнению экс-президента Польши Л. Валенсы, сдержанная позиция ЕС по отношению военной помощи Украине объяснима.

Военная помощь европейцев Украине может привести к началу атомной войны между Россией и странами НАТО, считает Л. Валенса. «ЕС хорошо знает, что Россия имеет атомное оружие. Оно есть и у НАТО», – заявил лауреат Нобелевской премии мира в своем выступлении в рамках экономического форума на юге Польши.

Сдержанная позиция ЕС по отношению к возможной военной помощи Украине, по мнению Л. Валенсы, объяснима. Европейцы не хотят вмешиваться в конфликт «из-за угрозы его дальнейшей эскалации», цитирует его слова агентство AFP (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2014. – 3.09).*

***

Британські війська можуть взяти участь у військових навчаннях в

Україні наприкінці цього місяця. Про це заявив заступник міністра оборони Британії Д. Брейзер під час відвідування військових маневрів НАТО в Польщі, передає УНН з посиланням на видання Postimees.

За словами чиновника, британська влада на сьогодні розглядає таку можливість, хоча остаточне рішення ще не прийнято.

У навчаннях Rapid Trident («Швидкий тризуб»), що були перенесені наприкінці травня на невизначений термін, мають узяти участь українські та американські війська. Британія готова послати в Україну невеликий військовий контингент.

Незважаючи на те що Україна не є членом НАТО, Альянс повинен послати чіткий сигнал російському президенту В. Путіну, вважає Д. Брейзер.

Як повідомлялося, на території Чехії розпочинаються великомасштабні навчання НАТО (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09*).

***

Упродовж останніх трьох тижнів удвічі збільшилася кількість внутрішніх переміщень осіб на території України. Про такі дані заявляє Організація Об'єднаних Націй (ООН), передає УНН.

«За оцінками Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ), упродовж останніх трьох тижнів число внутрішньо переміщених осіб в Україні зросло понад удвічі й станом на 1 вересня 2014 р. досягло приблизно 260 тис. осіб», – підкреслюється в повідомленні. При цьому вказується, що станом на 5 серпня цей показник становив 117 тис. осіб.

В УВКБ ООН також вважають, що реальні масштаби внутрішніх переміщень можуть бути значно більшими. «Багато жителів зі східних районів України знайшли притулок у родичів і друзів та не зареєструвалися в органах влади», – ідеться в повідомленні.

В організації підкреслюють, що через регулярні обстріли люди в зоні конфлікту мають обмежений доступ до продуктів харчування, питної води та основних послуг (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09*).

***

Президент РФ В. Путін заявив, що їхні погляди з українським Президентом П. Порошенком з урегулювання конфлікту в Україні дуже близькі, передає УНН з посиланням на «РИА “Новости”».

«Дійсно, сьогодні вранці ми говорили по телефону з Президентом Порошенко і наші погляди, в усякому разі, як мені здалося, на шляху врегулювання конфлікту дуже близькі», – сказав В. Путін журналістам.

Як повідомлялося, В. Путін в інтерв'ю російським ЗМІ назвав Президента України П. Порошенка «партнером, з яким можна вести діалог» (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09*).

***

У цілях припинення кровопролиття в Україні сторони конфлікту повинні припинити активні наступальні дії. Таку думку висловив президент РФ В. Путін, передає УНН з посиланням на «РИА “Новости”».

«Вважаю, що сторони конфлікту повинні негайно узгодити та скоординовано здійснити наступні дії. Перше: припинити активні й наступальні операції збройних сил, збройних формувань, ополчення південного сходу України на донецькому та луганському напрямку», – сказав В. Путін журналістам.

Він також додав, що сторони конфлікту мають обмінятися полоненими.

Як повідомлялося, Президент України П. Порошенко та президент РФ В. Путін у телефонній розмові домовилися при припинення бойових дій на Донбасі (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Президент України П. Порошенко повинен брати особисту участь у переговорах з представниками самопроголошеної Донецької народної республіки. Про це заявив в інтерв'ю «Коммерсант FM» голова самопроголошеної верховної ради ДНР Б. Литвинов, передає УНН.

«Потрібно, щоб Київ дав повноваження на переговори тим людям, які можуть приймати рішення», – зазначив Б. Литвинов, відповідаючи на запитання, як налагодити ефективний контакт між сепаратистами та Києвом.

На уточнююче запитання, хто повинен сісти за стіл переговорів, Б. Литвинов відповів: «Порошенко, О. Захарченко і я».

Водночас він додав, що «для початку повинен бути і нижчий рівень... на рівні міністрів оборони, заступників міністрів оборони, заступників голів ради міністрів».

Говорячи про статус Сходу України, який ополченці розраховують зафіксувати в переговорах з Києвом, Б. Литвинов заявив, що бачить ЛНР і ДНР як самостійні держави. «Я бачу, що це самостійні держави, які вибудовують свої найтісніші відносини з Євразійським економічним співтовариством, але це самостійні держави зі своїм парламентом, з усією державною структурою, можливо, навіть на якомусь етапі з власною валютою», – заявив він.

Водночас в майбутньому ЛНР і ДНР остаточно сформується як конфедерація, додав Б. Литвинов. «Це буде конфедерація двох держав. У нас єдина зовнішня політика, у нас є об'єднана промислова структура, у нас є єдині інтереси щодо захисту нашої території, у нас один кордон з суміжними державами. Це питання, які ми повинні вирішувати спільно. Можливо, у нас буде єдина валютно-кредитна політика та система», – зазначив він.

Як повідомлялося, проведення чергового раунду переговорів контактної групи по Україні з представниками Луганської та Донецької народних республік має відбутися 5 вересня.

У свою чергу, Президент України П. Порошенко обговорив питання

врегулювання ситуації на Сході України з президентом РФ В. Путіним. Як повідомив прес-секретар В. Путіна Д. Песков, сторони напрацювали кроки для припинення військового конфлікту на Донбасі (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Після зустрічі з Президентом України, яка відбулась 2 вересня, командири батальйонів очікують на те, що будуть покарані винні у трагедії під Іловайськом. Про це в ефірі телеканалу Громадського ТВ сказав командир батальйону «Донбас» С. Семенченко, передає УНН.

«Я та командири інших батальйонів зустрічалися сьогодні з керівництвом країни. Ми хотіли знати, чому в нас такі втрати. Президент пообіцяв найближчим часом прийняти рішення щодо цієї трагедії. Ми очікуємо на конкретні рішення. Повинен бути трибунал або слідча комісія, яка покарає винних. Але система вибудована так, що немає персональної відповідальності за бойові накази чи їхню відсутність. Через це ми маємо відсутність потрібного командування», – повідомив він.

«Я певен, що Президента дезінформували під час операції. Але я не готовий зараз сказати, хто саме надавав таку інформацію», – додав С. Семенченко. Він також зазначив, що не знає цифр, скільки бійців було втрачено під Іловайськом. «Я знаю, що 80 людей зараз у полоні – це поранені. Але я не можу сказати, скільки людей я зараз вважаю загиблими, адже допоки я не побачу тіло, для мене ця людина жива. Я бачив тіла 12 людей, але доля більшості невідома», – сказав С. Семенченко.

Він також розповів, що військове керівництво покинуло бійців під Іловайськом, адже допомога, яка знаходилася у 20 км, йшла дві доби. «Нікого не було нам на допомогу, ніхто не приїхав ні до кого. Хлопців почали обстрілювати з мінометів, снайперських гвинтівок не на ураження, а тіснити їх до купи, щоб вони здавалися. Тоді з ними зв'язок був втрачений. Дві доби ніхто не приїжджав на допомогу – це не той темп, яким їдуть 20 км до оточених братів», – сказав С. Семенченко. «Хтось зміг відійти, а комусь доводилося здаватися, адже бойовий комплект скінчився. Наші групи розсіялися та почали виходити групами по 15–50 осіб. Росіяни надали обіцянки, що з нашими нічого не станеться, але представники ДНР лютували дуже серйозно», – уточнив він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 2.09).

***

На наступному тижні відбудеться тристороння зустріч у форматі Україна – ЄС – Росія щодо газу і, скоріш за все, вона відбудеться в Росії. Про це сказав голова НАК «Нафтогаз України» А. Коболев, передає кореспондент УНН.

«На наступному тижні відбудеться тристороння зустріч. Вона пройде скоріш за все в Росії. Буде Росія, Єврокомісія та українська сторона», – сказав він. Як повідомлялося, віце-президент Єврокомісії, відповідальний за

енергетику, Г. Оттінгер розповів, що газові переговори можуть протривати до середини вересня. Водночас канцлер Німеччини А. Меркель відзначила, що газові переговори з РФ пройдуть незалежно від рішення ЄС щодо санкцій (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Партия УДАР и Блок Петра Порошенко еще не договорились о совместном участии в досрочных парламентских выборах. Об этом журналистам во вторник сказал лидер фракции партии УДАР В. Ковальчук.

«Сейчас проходят консультации и как только они будут завершены, мы сразу сообщим вам о формате участия в выборах», – сказал В. Ковальчук.

При этом он не назвал возможные форматы участия в досрочных выборах Блока Петра Порошенко и УДАРа (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Бажаючи проголосувати на виборах до Верховної Ради кримчани мають змогу зареєструватися до 20 жовтня. Про це йдеться на сторінці громадської ініціативи «Крим SOS» у Facebook, передає УНН.

«Жителі тимчасово окупованих територій Криму та Севастополя зможуть узяти участь у позачергових виборах народних депутатів у будь-якому іншому регіоні України, якщо до 20 жовтня подадуть відповідну заяву до державного реєстраційного органу», – зазначено у повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Окружний адмінсуд Києва переніс розгляд справи щодо заборони Компартії.

Окружний адміністративний суд Києва переніс чергове засідання із розгляду за позовом Міністерства юстиції та Державної реєстраційної служби до Комуністичної партії (про заборону діяльності політичної партії), передає кореспондент УНН. Офіційна причина перенесення засідання – проблеми з електропостачанням у будівлі суду.

Дата, на яку перенесено розгляд справи, поки що невідома (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 4.09).

***

Служба безпеки України «вибиває» визнання провини у членів Комуністичної партії України. Про це під заявив адвокат О. Готін, передає УНН з посиланням на прес-службу КПУ.

За його словами, наочним доказом таких дій є перше та друге засідання Окружного адміністративного суду Києва. «Наприклад, під час першого засідання Окружного адміністративного суду Києва представники СБУ заявили, що зараз стосовно КПУ порушено 300 кримінальних справ. Ми, в свою чергу, попросили СБУ представити відповідні офіційні документи, в

яких вказується, щодо кого з членів КПУ складено обвинувальний акт і чи є рішення суду по цих справах. Нам дали чітку відповідь – на сьогоднішній день обвинувальних вироків стосовно членів Компартії немає», – зазначив адвокат.

Він також розповів, що до наступного судового засідання представники правоохоронних органів підготували ряд актів, які «досить складно назвати правовими».

«Без правових підстав були затримані три перших секретаря райкомів КПУ в Луганській області. Їх направили в різні місця, про які не знали ні рідні, ні адвокати. Одному з них пропонували погодитися з тим, що він скоїв злочин, і обіцяли йому, що він, у разі надання свідчень, отримає п'ять років позбавлення волі з випробувальним терміном. Якщо ж він не погодиться, то отримає 10 років. Тільки після нашого звернення секретарі були випущені, а звинувачень до них не висувалося», – резюмував А. Готін (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

На выборах в Раду барьер в 5 % преодолевают шесть партий.

Международный институт социологии спросил у украинцев, за кого бы они проголосовали, если бы внеочередные парламентские выборы состоялись сегодня.

Если бы внеочередные парламентские выборы проходили в конце августа, то в Раду, учитывая 5 % барьер, прошли бы: Блок Петра Порошенко, Радикальная партия (О. Ляшко), «Гражданская позиция» (А. Гриценко), «Сильная Украина» (С. Тигипко), «Патриоты Украины» (А. Яценюк, А. Турчинов) и Всеукраинское объединение «Батьківщина» (Ю. Тимошенко).

Такие результаты опроса представил Киевский международный институт социологии (КМИС), учитывая, что в Украине проголосовали бы 58 % всех избирателей.

Вопрос относительно условных парламентских выборов был поставлен таким образом: «А каким был бы Ваш выбор, если бы в выборах принимали участие такие партии?»

В целом, голоса среди украинцев распределились следующим образом:

- 21,5 % проголосовали бы за Блок Петра Порошенко (Ю. Луценко, В. Кличко, А. Богомолец);
- 7,6 % – за Радикальную партию (О. Ляшко);
- 5,6 % – за партию «Гражданская позиция» (А. Гриценко);
- 4,5 % – за партию «Сильная Украина» (С. Тигипко);
- 3,7 % – за партию «Патриоты Украины» (А. Яценюк, А. Турчинов);
- 3,5 % – за Всеукраинское объединение «Батьківщина» (Ю. Тимошенко);
- 2,7 % – за Коммунистическую партию Украины (П. Симоненко);
- 2,5 % – за Всеукраинское объединение «Свобода» (О. Тягнибок);
- 2,2 % – за Партию регионов (А. Ефремов);
- 2,3 % – вычеркнули бы все партии, испортили бы бюллетень;

- 14,9 % – решили не участвовать в голосовании;
- 24,9 % – не определились, за кого голосовать.

Опрос проведен с 23 августа по 2 сентября среди 2040 респондентов, проживающих в 110 населенных пунктах всех областей Украины (исключая АР Крым и Луганскую область). В Луганской области в связи с военными действиями оказалось невозможным проводить опрос. Интервью, которые должны были проводиться в Луганской области, были проведены в Донецкой области (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

4 вересня під Адміністрацією Президента України проходить мітинг бійців добровольчих батальйонів, які повернулись з АТО та їх родичів, передає кореспондент УНН.

Під АП збираються люди, прибувають учасники добровольчих батальйонів.

Більшість бійців заявляють, що не налаштовані на компроміс із супротивником. Однак думки учасників акції щодо подальшого проведення бойових дій розділились: частина людей вимагають припинення бойових дій та проведення переговорів, інші – продовжувати бойові дії.

Однак більшість учасників мітингу сходяться в одному – влада має говорити правду. «Припиніть брехати», – кричали люди.

На мітинг прибули бійці батальйонів «Дніпро» та «Айдар».

Нагадаємо, військові планують звернутися до П. Порошенка з вимогами:

- провести негайне розслідування злочинних наказів Генерального штабу Збройних сил України, внаслідок яких продовжують гинути українські солдати;

- надати повний звіт про те, куди витрачаються кошти, які виділяються для ЗСУ та зокрема на проведення АТО;

- розкрити та оприлюднити для народу всі досягнуті домовленості із президентом Росії в Мінську, а також взяти публічне зобов'язання з Президента України надалі проводити всі переговори та домовленості в он-лайн режимі;

- невідкладно забезпечити безперервне функціонування блокпостів біля кордонів з Росією та виключити в майбутньому незаконне та безпідставне їх зняття Генштабом МО (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 4.09).

***

Москва и Киев обговаривают «особый статус» самопровозглашенной Донецкой народной республики в рамках украинского государства. Такое мнение в комментарии Корреспондент.net выразил глава Института украинской политики К. Бондаренко.

«Я не знаю, на какой стадии это рассмотрение, и какой вариант “специального статуса” сможет удовлетворить обе стороны. Пока это только общее пожелание», – сказал политолог.

Эксперт считает, что быстрого определения с новым статусом ДНР не стоит ожидать. Киев и Москва не смогут провести быстрых и успешных переговоров. Но рано или поздно, по мнению эксперта, Украина согласится на новое образование на своей территории.

«Компромиссы искать надо, потому что на одной чаше весов человеческие жизни и возможность потерять государственность, а с другой стороны есть возможность все это сохранить путем уступок, например, создания автономии или другого образования (ДНР в рамках Украины. – Ред.)», – пояснил К. Бондаренко (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.09).

ЕКОНОМІКА

Международный валютный фонд предполагает в декабре нынешнего года выделить Украине сдвоенный кредитный транш в размере примерно 2,7–2,8 млрд дол. Об этом на брифинге сообщил руководитель миссии МВФ в Украине Н. Георгиев, передает ИТАР-ТАСС.

По его словам, Киев пока «не просил переносить на сентябрь» выделение средств. Кроме того как рассказал Н. Георгиев, МВФ ожидает в нынешнем году в охваченных вооруженным конфликтом областях на востоке Украины экономического спада на уровне примерно 20 % ВВП. На остальной территории Украины спад должен быть гораздо меньшим – на уровне «однозначных цифр из середины» первого десятка.

Специалист подтвердил, что для страны в целом в силе пока остается прежняя оценка фонда – спад приблизительно на 6,5 % ВВП. Он, правда, признал, что данных об изменении ситуации за «последнюю пару недель» миссия не имеет.

Как сообщал *Korrespondent.net*, 29 августа МВФ принял решение о выделении Украине второго транша по программе stand-by.

Также было принято решение об объединении третьего и четвертого транша для Украины без изменения общего объема программы (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.09).

***

Европейский банк реконструкции и развития намерен вложить в Украину 1 млрд евро в 2014 г. Об этом в эфире британской BBC News заявил глава представительства ЕБРР в Украине Ш. Акунер.

Он также отметил, что украинская экономика имеет свои сильные стороны, несмотря на нынешний кризис, а ЕБРР остается крупнейшим инвестором в экономику Украины.

Напомним, в мае 2014 г. глава ЕБРР С. Чакрабарти заявил, что банк намерен инвестировать в экономику Украины по 1 млрд евро ежегодно.

По состоянию на конец июля 2014 г. ЕБРР инвестировал в Украину за

все время сотрудничества 9,2 млрд евро в рамках 329 проектов.

Напомним, «Минфин» сообщал, что ЕБРР даст кредиты двум украинским агрохолдингам (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Національний банк має намір утримувати курс гривні на нинішньому рівні 12,4–12,8 грн/дол. найближчі два-три тижні.

Про це під час телемосту повідомив перший заступник глави Національного банку О. Писарук, передають «Українські новини».

«Обмінний курс сьогодні (3 вересня. – Ред.) 12,4–12,8 грн/дол. Я б хотів дати прогноз на наступний місяць, на курс буде сильно впливати військова операція на сході України. У найближчі кілька тижнів Національний банк буде втримувати курс на нинішньому рівні», – сказав він.

О. Писарук допускає, що через три місяці показник 100 % обов'язкового продажу валютної виручки може бути зменшений (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 3.09).

***

В рамках временного военного сбора, который введен в Украине до конца текущего года, в бюджет страны за август поступило 287,1 млн грн. При этом среднемесячные поступления военного сбора в бюджет с сентября ожидаются в объемах более 500 млн грн. Об этом заявил председатель Государственной фискальной службы Украины И. Билоус, передает пресс-служба ведомства в среду, 3 сентября.

Он также отметил, что так как военный сбор был введен впервые, а заработная плата за август по многих предприятиях выплачивается в первых числах следующего за отчетным месяцем, то частично уплата сбора за август будет проведена в сентябре.

Как сообщал «Корреспондент.net», военный сбор был введен Верховной Радой 31 июля. Он будет действовать до 1 января 2015 г. В свою очередь, Министерство финансов выступило с инициативой продления военного сбора еще на год – до конца 2015 г. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

Сельхозпроизводители по состоянию на 1 сентября собрали 35,6 млн т зерна на площади 9,8 млн га. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства аграрной политики и продовольствия.

По информации Минагрополитики, почти завершена уборка ранних зерновых и зернобобовых культур и намолочено 35,3 млн т.

Начался сбор поздних зерновых культур. В частности, аграрии намолотили кукурузу – 42 тыс. т, подсолнечник – 961 тыс. т, сою – 111 тыс. т.

Кроме того, сельхозпроизводители собрали – 103 тыс. т гречихи и проса – 126 тыс. т.

Напомним, по прогнозам Укргидрометцентра, урожай зерновых в 2014 г. может составить около 63 млн т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).

***

За січень – серпень цього року до Пенсійного фонду надійшло 163,3 млрд грн. З них власні надходження становлять 108,3 млрд грн. Про це повідомила заступник голови правління Пенсійного фонду В. Никитенко на брифінгу в Клубі Кабінету Міністрів, передає УНН.

За її словами, планові завдання з надходження власних коштів виконали всі регіональні управління фонду, за винятком Донецької та Луганської областей. Недонадходження коштів із цих регіонів перевищило 1 млрд грн.

З Державного бюджету України на фінансування пенсійних програм надійшло 54,7 млрд грн, що відповідає плановому показнику на цей період.

В. Никитенко відзначила, що на покриття тимчасових касових розривів, пов'язаних із виплатою пенсій, за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку протягом січня – серпня залучалися позики, повернення яких до державного бюджету забезпечено Пенсійним фондом у повному обсязі.

Як повідомлялося, 2 вересня Пенсійний фонд України розпочав фінансування пенсій, виплата яких буде проводитися у вересні. Загальна потреба на виплату пенсій у цьому місяці становить 23,7 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Оценка жилья в Украине подешевеет.

С 1 сентября правила оценки квартир, земли и транспорта снова изменились. Благодаря постановлению Кабмина от 21 августа отменен порядок оценки имущества с целью налогообложения, который был введен в мае 2013 г.

Это значит, что теперь услуги оценки будут предоставляться, как и раньше: в эту сферу вернуться все специалисты, имеющие лицензию на право проведения оценки (напомним, чтобы работать в этом сегменте до решения Кабмина, нужно было пройти спецкурсы и получить сертификаты ФГИ, купить очень дорогую лицензионную программу).

По мнению министра юстиции П. Петренко, в сектор оценки вернуться свыше 5 тыс. оценщиков, вместо 1349 субъектов, работающих сейчас. «Речь идет об уничтожении масштабной коррупционной схемы. Она создала монополию и была проблемой для наших граждан, которые платили в карманы частных структур десятки миллионов гривен в месяц за оценку», – отмечает он. Как пояснил председатель Совета Украинского общества оценщиков А. Амфитеатров, оценщики смогут возобновить свою деятельность после того, как направят в ФГИ заявление с копией своего действующего сертификата оценочной деятельности. «После этого в течение

10 дней фонд должен обеспечить оценщику доступ к единой базе данных отчетов об оценке, который размещен на их сайте. Думаю, теперь оценка сократится с 14-ти до трех-пяти дней. Сейчас в ФГИ, по нашим данным, имеется уже около 500 заявлений от оценщиков», – говорит А. Амфитеатров.

Правда, сами специалисты по оценке опасаются, что переход на новые-старые правила может идти негладко. «Раньше доступ к базам имели около 500–1000 оценщиков, а теперь пользоваться реестрами будут уже 5000 человек. Рассчитаны ли базы на такую нагрузку? Боюсь, что программы будут виснуть и в нашей работе возникнут проблемы», – сообщила М. Аверина, оценщик из Черкасской области.

Но эксперты видят один ключевой плюс в перезагрузке правил, ведь теперь оценка может подешеветь минимум в три раза. «Сейчас оценка киевской квартиры стоит 2500–5000 грн, в регионах – 1500–2500 грн. Теперь, когда новые правила заработают, стоимость может упасть до 800–1000 грн, в регионах до 400–500 грн», – отмечает председатель нацсовета Риэлторской палаты Украины В. Несин (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).

***

3 сентября проходную госпредприятия «Антонов» в Киеве перекрыли внутренние войска МВД Украины. Об этом «Корреспондент.net» сообщил источник на заводе.

По словам источника, завод «Антонов» пытаются захватить рейдеры. Неизвестные люди, как сообщил собеседник, пытаются снять с должности главного конструктора завода. Источник также сообщил, что на проходную пришли работники предприятия и пытаются предотвратить штурм завода. По его словам, наблюдаются стычки между правоохранителями и сотрудниками предприятия. Эту информацию также подтверждает журналистка С. Остапа – она написала в своем аккаунте в Twitter, что на завод хотят завести нового руководителя, С. Меренкова. «Кабмин будто назначил Меренкова, но весь завод против», – написала журналистка (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

МВФ прогнозує ухудшення економічних показателів України.

В Фонде посчитали, что до конца 2015 г. Украине потребуется не менее 19 млрд дол. внешних заимствований, чтобы покрыть потребности в финансировании.

Международный валютный фонд, руководствуясь предположением, что военные действия на востоке Украины продлятся до конца 2014 г. и будут

иметь место в 2015 г., ухудшил прогноз падения экономики Украины до 7,25 % по итогам 2014 г. с 6,5 %, прогнозируемых ранее. Об этом говорится в докладе оценочной миссии МВФ, который был опубликован на сайте фонда 2 сентября.

«Чтобы проиллюстрировать риски, связанные с дальнейшей эскалацией конфликта на востоке Украины и, как следствие, ослаблением экономики и возможностей бюджета, фонд подготовил сценарий развития Украины при условии продолжения военных действий до конца 2014 г. и в 2015 г. Рецессия углубится и потребует новых финансовых вливаний. Центробанк будет вынужден удерживать курс национальной валюты, что приведет к давлению на резервы и необходимости поиска внешнего финансирования. Таким образом, реальный ВВП упадет до – 7,25 % в 2014 г., а в 2015 г. падение составит 4,25 %», – говорится в отчете фонда.

По расчетам Фонда, экспорт по итогам 2014 г. сократится на фоне дальнейшего ухудшения отношений с Россией, а также с учетом физического вывода из строя производственных мощностей Востока Украины.

«Вместе с тем в 2015 г. Украина сможет несколько нарастить экспорт преимущественно за счет действия Зоны свободной торговли с ЕС», – говорится в отчете.

Однако в МВФ прогнозируют, что незначительный рост экспорта не покроет финансовых разрывов, неизбежных из-за оттока капиталов и сокращения прямых иностранных инвестиций. По данным аналитиков Фонда, дефицит платежного баланса в 2014 г. увеличится до 7,5 млрд дол., а в 2015 г. – до 11,5 млрд дол.

«В связи с этим Украине до конца 2015 г. потребуется не менее 19 млрд дол. внешних заимствований, чтобы покрыть потребности в финансировании», – спрогнозировали в МВФ.

Также отмечается, что на фоне всех негативных событий возрастет и дефицит государственного бюджета – до 7,25 % ВВП в 2014 г. и до 8 % ВВП в 2015 г. против прогнозируемых ранее 5,8 % ВВП в 2014 г. и 3,9 % ВВП в 2015 г.

«Таким образом, несмотря на растущий дефицит бюджета и необходимость дополнительного финансирования, госдолг Украины возрастет с 69 % ВВП в 2014 г. до 83,25 % в 2015 г. против ранее прогнозируемых показателей в 67,5 и 73,5 % в 2014 и 2015 гг. соответственно», – говорится в отчете Фонда.

Как сообщал *Korrespondent.net*, 29 августа МВФ принял решение о выделении Украине второго транша по программе *stand-by* (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 2.09).

***

Всемирный экономический форум (ВЭФ) представил свой ежегодный доклад «Глобальная конкурентоспособность 2014–2015». Украина заняла 76 место в списке.

Лидирует в рейтинге шестой год подряд Швейцария, за которой следует

Сингапур.

На третьем месте – Соединённые Штаты, которые, как отмечают эксперты ВЭФ, демонстрируют улучшение своих позиций второй год подряд. На третье место США переместились с пятого.

Конкурентоспособность Германии, считающейся «локомотивом» еврозоны, понизилась: по сравнению с 2012 г. ФРГ ухудшила позиции на один пункт и оказалась в списке на пятом месте.

Украина заняла в исследовании 76 место, поднявшись на восемь ступеней.

Справка: ВЭФ – швейцарская неправительственная организация, наиболее известная организацией ежегодных встреч в Давосе. Рейтинг конкурентоспособности составляется ежегодно с 1979 г. на основе открытой информации, а также с учетом мнения нескольких тысяч экспертов из более чем ста стран мира. Всемирный экономический форум отмечает, что цель рейтинга – определить преимущества национальных экономик и факторы, которые сдерживают их развитие (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*. – 2014. – 3.09).

***

Фонд госимущества не выполняет годовой план приватизации. Поступления от приватизации в январе – августе 2014 г. составили 54,3 млн грн, что составляет всего 0,32 % от годового плана, сообщили в пресс-службе Фонда государственного имущества Украины.

Также сообщается, что Фонд госимущества за восемь месяцев перечислил в государственный бюджет от аренды госимущества 646,6 млн грн, что составляет 81,4 % годового плана.

Поступления от дивидендов с госсобственности по итогам января – августа составили 398,2 млн грн.

В соответствии с утвержденным на 2014 г. государственным бюджетом, от приватизации планируется получить 19,4 млрд грн, от аренды – 794 млн грн. План поступлений от дивидендов на этот год не установлен.

Ранее «Минфин» сообщал, что правительство предлагает резко сократить список недоступных для приватизации объектов (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>)*. – 2014. – 2.09).

***

В июле по сравнению с июнем долг населения за потребленные жилищно-коммунальные услуги уменьшился на 1,1 %, или на 125,2 млн грн до 11,032 млрд грн. Об этом сообщила Государственная служба статистики.

Долг за квартирную плату по состоянию на 1 августа увеличился на 2,3 млн грн до 2,307 млрд грн. Долг за отопление уменьшился на 80,3 млн грн до 5,266 млрд грн. Долг за газоснабжение уменьшился на 97,2 млн грн до 1,167 млрд грн.

В июле среди регионов наибольшая задолженность за отопление

зафиксирована в Донецкой, Днепропетровской и Харьковской областях; за газоснабжение – в Днепропетровской, Киевской и Харьковской областях.

Наибольшая задолженность по квартирной плате в июле зафиксирована в Донецкой, Днепропетровской и Луганской областях.

Напомним, в июне по сравнению с маем долг населения за потребленные жилищно-коммунальные услуги уменьшился на 2,5 %, или на 286 млн грн до 11,157 млрд грн.

Как сообщал «Минфин» ранее, правительство предложило Раде законопроект, предусматривающий введение штрафов за несвоевременную оплату гражданами жилищно-коммунальных услуг (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 2.09).

***

В Украине подорожает стационарная связь.

В Украине с 15 сентября 2014 г. подорожает на 14 % абонентская плата на городскую телефонную связь для всех категорий абонентов, на сельскую телефонную связь – на 27 %. Об этом говорится в решении Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сфере связи и информатизации (НКРС) от 2 сентября.

«Абонентская плата за пользование телефонным аппаратом для населения и бюджетных учреждений городов и райцентров составит 33,26 грн без почасовой оплаты местных разговоров и с почасовой оплатой 29,91 грн. Новая абонплата за местную телефонную связь для населения сел и поселков городского типа составит 26,32 грн без почасовой оплаты и 23,01 грн с почасовой (все тарифы указаны без налога на добавленную стоимость)», – говорится в сообщении.

При этом рост абонплаты установлен и для небюджетных организаций.

Как сообщал «Корреспондент.net», до 30 ноября 2014 г. звонки на местные фиксированные номера с таксофонов «Укртелекома» бесплатны (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

Средняя заработная плата в сфере добывающей промышленности, а именно добыча каменного и серого угля, с начала года уменьшилась в среднем на 100 грн. Об этом свидетельствуют обнародованные Государственной службой статистики данные.

В частности, если в январе текущего года средняя заработная плата в сфере добычи каменного и серого угля в расчете на одного штатного работника составила 5839 грн, то по состоянию на июль (за период январь – июль) – составила 5732 грн.

То есть, за период с начала года в 2014 г. заработная плата шахтера уменьшилась в среднем на 107 грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).

***

В Україні протягом січня – липня 2014 р. ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 6,7 % порівняно з аналогічним періодом 2013 р. Про це повідомляє Державна служба статистики, передає УНН.

За інформацією Держстатистики, у липні зросла вартість на будівельно-монтажні роботи на 0,9 % відповідно до червня цього року.

Зокрема, за повідомленням відомства, ціни на будівництво житлових будівель збільшилися протягом січня – липня нинішнього року на 5,2 %, нежитлові – на 6,9 %.

Також відбулося зростання вартості будівництва інженерних споруд на 8,1 %, а інших інженерних споруд – на 7,8 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Фонд гарантування вкладів фізических лиц ввел временную администрацию в коммерческом Актив-Банке. Об этом сообщает пресс-служба ведомства.

Ведомство будет администрировать банк в течение трех месяцев – с 3 сентября по 3 декабря – на основании постановления Национального банка Украины «Об отнесении Актив-Банка к категории неплатежеспособных». Уполномоченным лицом Фонда в банке назначен специалист по вопросам урегулирования неплатежеспособности банков отдела внедрения процедуры временной администрации и ликвидации департамента урегулирования неплатежеспособности банков А. Шевченко.

Актив-Банк входит в группу средних финучреждений и зарегистрирован в Киеве (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 3.09).

***

Киевэнерго в случае возникновения непредвиденных ситуаций в работе объединенной энергосистемы Украины, согласно распоряжению Министерства энергетики и угольной промышленности, а также НЭК «Укрэнерго» может ограничивать электроснабжение. Об этом говорится в сообщении пресс-службы компании в среду, 3 сентября.

«При возникновении аварийных ситуаций в энергосистеме Украины и Киева Киевэнерго, как энергоснабжающая компания, будет обязана выполнять указания НЭК “Укрэнерго” – центральной диспетчерской службы Украины», – говорится в сообщении компании.

В Киевэнерго сообщили, что максимальную нагрузку энергосистема Украины испытывает в будние дни с 8:00 до 11:00 и с 20:00 до 23:00, а в выходные – с 21:00 до 00:00. «В эти периоды времени Киевэнерго просит киевлян, по возможности, экономно использовать электроэнергию и с пониманием отнестись к сложной энергетической ситуации в стране», – отметили в компании.

Также Киевэнерго, выполняя распоряжения Минэнергоугля от 2 сентября 2014 г., разрабатывает специальные мероприятия для снижения электропотребления в сентябре до 20 % от плановых величин в часы с 8:00

до 22:00. «В целях обеспечения задания Минэнергоугля по накоплению топлива к зимнему периоду, Киевэнерго просит киевлян изменить свое отношение к потреблению электроэнергии в сторону энергоэффективности», – подчеркнули в компании.

Согласно сообщению, в августе 2014 г. нагрузка на энергосистему Киева на 7 % превысила аналогичный показатель за предыдущий год и составила 1450 МВт. В июле 2014 г. нагрузка на энергосистему Киева составила 1380 МВт, что почти на 3 % выше, чем в июле прошлого года.

Как сообщал «Корреспондент.net», Министерство энергетики и угольной промышленности Украины направило областным энергоснабжающим компаниям сообщения о возможном временном прекращении электроснабжения населения, как это было в 90-х годах, в связи с возникновением дефицита мощностей в объединенной энергосистеме Украины. Согласно документу, отключения будут проводиться по согласованным с облгосадминистрацией графикам аварийных отключений во время утренних и вечерних пиковых нагрузок, ориентировочно с 9:00 до 11:00 и с 20:00 до 22:00.

Отметим, ранее в столице заявляли о введении принципов строгого энергоменеджмента. Обещалось, что во всех бюджетных учреждениях города будет проводиться ежедневный мониторинг и контроль потребления энергоресурсов (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 3.09).

***

В Крыму теперь ежедневно на шесть часов будут отключать электричество.

Укрэнерго на период с 2 по 30 сентября вводит ограничение поставок электроэнергии в Крым. Ежедневно на шесть часов подача электроэнергии на полуостров будет полностью прекращена. Об этом информагентству Крыминформ сообщил источник в Крымской электроэнергетической системе.

«Получили официальное письмо из Киева: нам вводится официально ограничение, нулевой переток с 9:00 до 11:00 и с 19:00 до 23:00 ежедневно со 2 по 30 сентября», – сказал собеседник агентства. По его словам, нулевой переток будет по всем четырем высоковольтным линиям электропередач. «Все ЛЭП будут отключены с нашей стороны, вводится ограничение на 300 МВт в указанный период времени», – сообщил источник.

Он добавил, что недостаток электроэнергии будет перекрываться МГТС (мобильными газотурбинными станциями), генерацией собственных солнечных и ветровых электростанций, а также ТЭЦ (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 3.09).